

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Медичний інститут

Кафедра терапевтичних та хірургічних дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

Іщенко Н.М.

_____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Педіатрія»

Спеціальність 222 «Медицина»

Розробник

Яковенко Н.О.

Чернишов О.В.

Завідувач кафедри розробника

Зак М.Ю.

Гарант освітньої програми

Клименко М.О.

Директор інституту

Грищенко Г.В.

Начальник НМВ

Шкірчак С.І.

Миколаїв – 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Педіатрія	
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»	
Спеціальність	222 «Медицина»	
Спеціалізація (якщо є)		
Освітня програма	Медицина	
Рівень вищої освіти	Магістр	
Статус дисципліни	Нормативна	
Курс навчання	4, 5, 6 рік	
Навчальний рік	2021 – 2022	
Номери семестрів:	Денна форма	Заочна форма
	4 курс- 7-й – 8-й 5 курс- 9-й, 10-й 6 курс- 11-й, 12-й	-
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	4 курс- 3,5 кредити (2/1,5) / годин 105 5 курс- 3,5 кредитів (1,5/2) / 105 годин 6 курс- 7,5 кредитів (3 / 4,5) / 225 годин	
Структура курсу: – лекції	Денна форма	Заочна форма
	4 курс - 8 (8/0) 5 курс - 8 (6/2)	-
– практичні заняття	4 курс- 50 (30 / 20) 5 курс- 54 (24/30) 6 курс - 132 (56 / 76)	
– годин самостійної роботи студентів	4 курс- 47 (22/25) 5 курс- 43 (15/28) 6 курс- 93 (34 / 59)	
Відсоток аудиторного навантаження	Аудиторне навантаження –58%, СРС – 42 %	
Мова викладання	Українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	Атестація	
Форма підсумкового контролю	4 курс- Іспит – 8-й семестр 5 курс- атестація за 9-й семестр, екзамен – 10-й семестр 6 курс - атестація за 11 семестр, залік – 12-й семестр	

2. Мета, завдання та заплановані результати навчання

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Педіатрія» є найбільш поширені соматичні хвороби дитячого віку.

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до навчального плану, вивчення навчальної дисципліни «Педіатрія» передбачено у VII-XII семестрах. До цього студентом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін: медичної біології, нормальної анатомії, нормальної фізіології, гістології та ембріології, біоорганічної та біологічної хімії, мікробіології, вірусології та імунології, патоморфології, патофізіології, фармакології, та клінічних дисциплін: пропедевтичної педіатрії, терапії, хірургії, з якими інтегрується програма навчальної дисципліни «Педіатрія».

Організація навчального процесу здійснюється за вимогами Європейської кредитно-трансферної системи.

Метою викладання навчальної дисципліни «Педіатрія» є набуття студентом знань та професійних вмінь з найбільш поширених соматичних захворювань у дітей на основі знань вікових анатомо-фізіологічних особливостей дитячого організму, анатомії людини, нормальної фізіології, гістології, цитології та ембріології, біологічної та біоорганічної хімії, мікробіології, вірусології та імунології, патоморфології, патофізіології, фармакології, радіології.

Очікувані результати навчання. В результаті вивчення дисципліни студенти мають опанувати, як:

Збирати скарги, анамнез хвороби, анамнез життя

Збирати інформацію про загальний стан пацієнта (свідомість, конституція, вгодованість) та зовнішній вигляд (огляд шкіри, підшкірного жирового шару, пальпація лімфатичних вузлів)

Обстежувати стан серцево-судинної системи (огляд та пальпація серцевої ділянки та поверхневих судин, визначення перкуторних меж серця та судин, аускультация серця та судин)

Обстежувати стан органів дихання (огляд грудної клітки та верхніх дихальних шляхів, пальпація грудної клітки, перкусія та аускультация легенів)

Обстежувати стан органів черевної порожнини (огляд живота, пальпація та перкусія кишок, шлунка, печінки, селезінки, пальпація підшлункової залози, нирок, органів малого тазу)

Обстежувати стан кістково-м'язового апарату (огляд та пальпація)

Виділити та зафіксувати провідний клінічний симптом або синдром

Поставити найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання

Призначити лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого

Здійснювати диференціальну діагностику захворювань

Поставити попередній клінічний діагноз

Визначити характер лікування захворювання

Визначити необхідний режим при лікуванні захворювання

Визначити необхідну дієту при лікуванні захворювання

Визначення тактики обстеження та вторинної профілактики хворих, що підлягають диспансерному нагляду

Основними завданнями вивчення дисципліни «Педіатрія» є:

– Засвоєння основних теоретичних знань з етіології, патогенезу, клінічних проявів, даних лабораторно-інструментальних методів досліджень, лікування, профілактики та прогнозу найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку.

– Оволодіння основними практичними навичками та вміннями діагностики, диференційної діагностики, лікування та надання невідкладної допомоги при найбільш поширених соматичних захворюваннях дитячого віку.

– Формування у студентів морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворою дитиною та особами, які здійснюють догляд за дитиною, а також формування принципів фахової субординації в педіатрії.

Згідно з вимогами освітньо–професійної програми студенти повинні

знати:

- визначення, поширеність, класифікацію, етіологію та патогенез найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку;
- клінічні прояви при неускладненому та ускладненому перебігу найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку;
- критерії встановлення попереднього клінічного діагнозу найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку;
- план лабораторного та інструментального обстеження дітей при найбільш поширених соматичних захворюваннях дитячого віку;
- критерії встановлення заключного клінічного діагнозу при найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку;
- лікування найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку;
- протокол надання невідкладної допомоги при найбільш поширених соматичних захворюваннях дитячого віку;
- профілактику найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку;
- прогноз при найбільш поширених соматичних захворюваннях дитячого віку;
- основні принципи медичної етики та деонтології при професійному спілкуванні з хворою дитиною та особами, які здійснюють догляд за дитиною;
- основні принципи фахової субординації в педіатрії.

вміти:

- Визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку;
- Визначати провідні патологічні симптоми і синдроми при найбільш поширених захворюваннях дитячого віку;
- Визначати різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань дитячого віку;
- Визначати тактику ведення хворого при найбільш поширених захворюваннях дитячого віку;
- Демонструвати вміння ведення медичної документації у клініці дитячих хвороб;
- Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці педіатрії;
- Ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах у клініці дитячих хвороб ;
- Здійснювати прогноз життя при найбільш поширених соматичних захворюваннях дитячого віку;
- Діагностувати та надавати медичну допомогу при невідкладних станах в клініці дитячих хвороб
- Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку ;
- Планувати обстеження хворої дитини та інтерпретувати отримані результати при найбільш поширених захворюваннях дитячого віку ;
- Складати план обстеження та аналізувати данні лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку ;
- Тракувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених соматичних захворювань дитячого віку .

Розроблена програма відповідає **освітньо-професійній програмі (ОПП)** та орієнтована на формування **компетентностей:**

загальні (ЗК) – ЗК1-ЗК3 ОПП:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

фахові (ФК) – ФК1- ФК 9, ФК11, ФК16, ФК18 ОПП:

- Навички опитування пацієнта.
- Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
- Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
- Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань.
- Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.
- Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.
- Здатність до діагностування невідкладних станів.
- Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.
- Навички надання екстреної медичної допомоги.
- Навички виконання медичних маніпуляцій.
- Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.
- Здатність до ведення медичної документації.

Відповідно до освітньо-професійної програми очікувані **програмні результати навчання (ПРН)** включають вміння **ПРН11, ПРН13-18, ПРН22, ПРН25, ПРН28, ПРН30, ПРН32, ПРН33, ПРН35, ПРН41 ОПП:**

- Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя (в тому числі професійний анамнез), за умов закладу охорони здоров'я, його підрозділу або вдома у хворого, використовуючи результати співбесіди з пацієнтом, за стандартною схемою опитування хворого. За будь-яких обставин (в закладі охорони здоров'я, його підрозділі, вдома у пацієнта та ін.), використовуючи знання про людину, її органи та системи, за певними алгоритмами:

- збирати інформацію про загальний стан пацієнта (свідомість, конституція) та зовнішній вигляд (огляд шкіри, підшкірного жирового шару, пальпація лімфатичних вузлів, щитовидної та молочних залоз);

- оцінювати психомоторний та фізичний розвиток дитини;

- обстежувати стан серцево-судинної системи (огляд та пальпація ділянки серця та поверхневих судин, визначення перкуторних меж серця та судин, аускультация серця та судин);

- обстежувати стан органів дихання (огляд грудної клітки та верхніх дихальних шляхів, пальпація грудної клітки, перкусія та аускультация легенів);

- обстежувати стан органів черевної порожнини (огляд живота, пальпація та перкусія кишок, шлунку, печінки, селезінки, пальпація підшлункової залози, нирок, органів малого тазу, пальцеве дослідження прямої кишки);

- обстежувати стан кістково-м'язового апарату (огляд та пальпація);

- обстежувати стан нервової системи;

- обстежувати стан сечостатевої системи;

- оцінювати стан внутрішньоутробного розвитку плоду за даними розрахунку маси плоду та аускультация його серцебиття.

В умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу та серед прикріпленого населення:

- Вміти виділити та зафіксувати провідний клінічний симптом або синдром (за списком 1) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані фізикального обстеження хворого, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

• Вміти встановити найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за допомогою співставлення зі стандартами, використовуючи попередні дані анамнезу хворого та дані огляду хворого, на основі провідного клінічного симптому або синдрому, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

В умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу:

• Призначити лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого (за списком 4) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі найбільш вірогідного або синдромного діагнозу, за стандартними схемами, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

• Здійснювати диференціальну діагностику захворювань (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за певним алгоритмом, використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження хворого, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

• Встановити попередній клінічний діагноз (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу, використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження хворого, висновки диференціальної діагностики, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

- Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання (за списком 2), у умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т. ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

- Визначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювання (за списком 2), в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т. ч. у польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

- Визначати характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання (за списком 2), в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т. ч. у польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

- Визначати принципи лікування захворювання (за списком 2), в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т. ч. польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

- Встановити діагноз (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини, за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, закладі охорони здоров'я, його підрозділі), у т. ч. в умовах надзвичайної ситуації, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу, використовуючи стандартні методики фізикального обстеження та можливого анамнезу, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

- Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувальної установи, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та використовуючи стандартні методики.

- Формувати, в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу на виробництві, використовуючи узагальнену процедуру оцінки стану здоров'я людини, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, серед закріпленого контингенту населення: диспансерні групи хворих;

- групи здорових людей, що підлягають диспансерному нагляду (новонароджені, діти, підлітки, вагітні, представники професій, що мають проходити обов'язковий диспансерний огляд).

- Організовувати проведення серед закріпленого контингенту населення заходів вторинної та третинної профілактики, використовуючи узагальнену процедуру оцінки стану здоров'я людини (скринінг, профілактичний медичний огляд, звернення за медичною допомогою), знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, в умовах закладу охорони здоров'я, зокрема:

формування групи диспансерного нагляду;

- організовувати лікувально-оздоровчі заходи диференційовано від групи диспансеризації.

- Проводити в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу:

- • виявлення і ранню діагностику інфекційних захворювань (за списком2);

- * первинні протиепідемічні заходи в осередку інфекційної хвороби.

- В закладі охорони здоров'я, або вдома у хворого на підставі отриманих даних про стан здоров'я пацієнта, за допомогою стандартних схем, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення:

- • визначати тактику обстеження та вторинної профілактики хворих, що підлягають диспансерному нагляду;

- • визначати тактику обстеження та первинної профілактики здорових осіб, що підлягають диспансерному нагляду;

- • розраховувати та призначати необхідні продукти харчування дітям першого року життя.

- Визначати наявність та ступінь обмежень життєдіяльності, виду, ступеню та тривалості непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини.

- На території обслуговування за стандартними методиками описових, аналітичних епідеміологічних та медико-статистичних досліджень:

- • проводити скринінг щодо виявлення найважливіших неінфекційних захворювань;

- • оцінювати в динаміці та при співставленні з середньо статичними даними показники захворюваності, в тому числі хронічними неінфекційними захворюваннями, інвалідності, смертності, інтегральні показники здоров'я;

- виявляти фактори ризику виникнення та перебігу захворювань;

формування групи ризику населення. В умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу та серед прикріпленого населення:

• Вміти виділити та зафіксувати провідний клінічний симптом або синдром (за списком 1) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані фізикального обстеження хворого, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

• Вміти встановити найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за допомогою співставлення зі стандартами, використовуючи попередні дані анамнезу хворого та дані огляду хворого, на основі провідного клінічного симптому або синдрому, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

В умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу:

• Призначити лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого (за списком 4) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі найбільш вірогідного або синдромного діагнозу, за стандартними схемами, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

• Здійснювати диференціальну діагностику захворювань (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за певним алгоритмом, використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження хворого, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

• Встановити попередній клінічний діагноз (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу, використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження хворого, висновки диференціальної діагностики, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання (за списком 2), у умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т. ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

Визначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювання (за списком 2), в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т. ч. у польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

Визначати характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання (за списком 2), в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т. ч. у польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

Визначати принципи лікування захворювання (за списком 2), в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т. ч. польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

- Встановити діагноз (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини, за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, закладі охорони здоров'я, його підрозділі), у т. ч. в умовах надзвичайної ситуації, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу, використовуючи стандартні методики фізикального обстеження та можливого анамнезу, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

- В умовах закладу охорони здоров'я або його підрозділу за стандартними методиками:

- проводити відбір та використовувати уніфіковані клінічні протоколи щодо надання медичної допомоги, що розроблені на засадах доказової медицини;
- приймати участь у розробці локальних протоколів надання медичної допомоги;
- проводити контроль якості медичного обслуговування на основі статистичних даних, експертного оцінювання та даних соціологічних досліджень з використанням індикаторів структури, процесу та результатів діяльності;
- визначати фактори, що перешкоджають підвищенню якості та безпеки медичної допомоги.

3. Програма навчальної дисципліни

4-й КУРС (7-8 семестри)

Організація навчального процесу здійснюється за європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС).

БЛОК 1. НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНІ СОМАТИЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ У ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ, ХВОРОБИ ОРГАНІВ ДИХАННЯ ТА АЛЕРГІЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ У ДІТЕЙ

РОЗДІЛ 1. ЗАХВОРЮВАННЯ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених функціональних гастроінтестинальних розладів дітей раннього віку (синдрому циклічної блювоти, кольки, функціональної діареї, функціонального закреп); рахіту, гіпервітамінозу D та білково-енергетичної недостатності.
2. Класифікувати та аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених функціональних порушень травного каналу у дітей раннього віку (синдрому циклічної блювоти, кольки, функціональної діареї, функціонального закреп); рахіту, гіпервітамінозу D та білково-енергетичній недостатності.
3. Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених функціональних гастроінтестинальних розладів, рахіті та гіпервітамінозі D у дітей раннього віку.
4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики рахіту, гіпервітамінозу D, білково-енергетичної недостатності та функціональних гастроінтестинальних розладів (синдром циклічної блювоти, кольки, функціональна діарея та функціональний закріп) у дітей раннього віку.
5. Ставити попередній діагноз при циклічній блювоті, функціональній діареї, кольках та функціональних закрепах; рахіті та білково-енергетичної недостатності у дітей.
6. Здійснювати прогноз життя при рахіті, гіпервітамінозі D, білково-енергетичної недостатності, функціональних гастроінтестинальних розладах (синдромі циклічної блювоти, кольках, функціональній діареї та функціональному закрепі) у дітей раннього віку.
7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у педіатрії.

Тема 1. Рахіт. Гіпервітаміноз D. Білково-енергетична недостатність.

Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування рахіту. Профілактика рахіту. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика гіпервітамінозу D, невідкладна допомога та прогноз. Визначення, класифікація, клініка, лікування та профілактика білково-енергетичної недостатності у дітей.

Тема 2. Функціональні гастроінтестинальні розлади у дітей раннього віку

Визначення, класифікація (за Римськими критеріями III), етіологія, патогенез, клініка та діагностика синдрому циклічної блювоти. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка та діагностика функціональної диспепсії у дітей раннього віку. Етіологія, патогенез, клініка,

діагностика кольки та функціонального закрєпу у дітей раннього віку. Лікування та профілактика функціональних гастроінтестинальних розладів. Прогноз.

РОЗДІЛ 2. ЗАХВОРЮВАННЯ ОРГАНІВ ДИХАННЯ У ДІТЕЙ

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори гострих респіраторних захворювань верхніх дихальних шляхів (гострого назофарингіту, гострого фарингіту, гострого обструктивного ларингіту, гострого ларингофарингіту, гострого трахеїту), гострого бронхіту, гострого обструктивного бронхіту, гострого бронхіоліту, рецидивуючого бронхіту, пневмонії, вроджених вад та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей.
2. Класифікувати гострі респіраторні захворювання верхніх дихальних шляхів, гострі бронхіти та пневмонії, дихальну недостатність, лихоманку, судоми, вроджені вади та хронічні захворювання бронхолегеневої системи; аналізувати типову клінічну картину гострого назофарингіту, гострого фарингіту, гострого обструктивного ларингіту (крупі), гострого ларингофарингіту, гострого трахеїту, гострого бронхіту, гострого обструктивного бронхіту, гострого бронхіоліту, рецидивуючого бронхіту, пневмонії, дихальної недостатності у дітей, гіпертермічного синдрому та судом, вроджених вад та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей.
3. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу гострого назофарингіту, гострого фарингіту, гострого обструктивного ларингіту (крупі), гострого ларингофарингіту, гострого трахеїту, гострого бронхіту, гострого обструктивного бронхіту, гострого бронхіоліту, рецидивуючого бронхіту, пневмонії, вроджених вад та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей.
4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики гострого назофарингіту, гострого фарингіту, гострого ларингофарингіту, гострого трахеїту, гострого бронхіту, гострого обструктивного бронхіту, гострого бронхіоліту, рецидивуючого бронхіту, пневмонії, вроджених вад та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей.
5. Ставити попередній діагноз гострих респіраторних інфекцій верхніх дихальних шляхів, гострих бронхітів, пневмоній, вроджених вад та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей.
6. Здійснювати прогноз життя при гострих респіраторних інфекціях верхніх дихальних шляхів, гострих бронхітах, пневмоніях, вроджених вадах та хронічних захворюваннях бронхолегеневої системи у дітей.
7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у пульмонології дитячого віку.

Тема 3. Гострі респіраторні інфекції верхніх дихальних шляхів у дітей

Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика гострого назофарингіту, гострого фарингіту, гострого ларингофарингіту, гострого трахеїту у дітей. Клініка та невідкладна допомога при гострому обструктивному ларингіті (крупі), гіпертермічному синдромі та судамах.

Тема 4. Гострі бронхіти у дітей

Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика гострого бронхіту, гострого обструктивного бронхіту, гострого бронхіоліту та рецидивуючого бронхіту у дітей.

Тема 5. Пневмонії у дітей

Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика пневмоній у дітей. Прогноз. Діагностика та невідкладна допомога при дихальній недостатності у дітей.

Тема 6. Вроджені вади та хронічні захворювання бронхолегеневої системи у дітей

Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика вроджених вад та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей. Прогноз.

РОЗДІЛ 3. АЛЕРГІЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ У ДІТЕЙ

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори кропив'янки, atopічного дерматиту, алергічного риніту, бронхіальної астми у дітей.
2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину кропив'янки, atopічного дерматиту, алергічного риніту, бронхіальної астми у дітей.
3. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу кропив'янки, atopічного дерматиту, алергічного риніту, бронхіальної астми у дітей.
4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики кропив'янки, atopічного дерматиту, алергічного риніту та бронхіальної астми у дітей.
5. Ставити попередній діагноз при кропив'янці, atopічному дерматиті, алергічному риніті, бронхіальній астмі у дітей.
6. Здійснювати прогноз життя при кропив'янці, atopічному дерматиті, алергічному риніті, бронхіальній астмі у дітей.
7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у алергології дитячого віку.

Тема 7. Атопічний дерматит та алергічний риніт у дітей. Кропив'янка у дітей

Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика кропив'янки у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика atopічного дерматиту у дітей, прогноз. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика алергічного риніту у дітей, прогноз. Атопічний марш.

Тема 8. Бронхіальна астма у дітей

Визначення. Фактори ризику та патофізіологічні механізми розвитку бронхіальної астми. Класифікація, клініка, діагностика, лікування та профілактика бронхіальної астми у дітей, прогноз. Невідкладна допомога при астматичному статусі.

БЛОК 2. КАРДІОРЕВМАТОЛОГІЯ ДИТЯЧОГО ВІКУ, ЗАХВОРЮВАННЯ ОРГАНІВ ТРАВЛЕННЯ ТА СЕЧОВОЇ СИСТЕМИ У ДІТЕЙ

РОЗДІЛ 4. КАРДІОРЕВМАТОЛОГІЯ ДИТЯЧОГО ВІКУ

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні фактори та гемодинаміку при найбільш поширених вроджених вадах серця (ВВС) у дітей (дефект міжшлуночкової перетинки (МШП), дефект міжпередсердної перетинки (МПП), тетрада Фалло, коарктація аорти, стеноз легеневої артерії, аортальний стеноз, транспозиція магістральних судин та відкрита артеріальна протока (ВАП)); визначати етіологію та патогенез кардитів, інфекційного ендокардиту, кардіоміопатій, гострої ревматичної лихоманки, дерматоміозиту, склеродермії, ЮРА, реактивних артропатій, порушень ритму серця та провідності у дітей.
2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених ВВС у дітей, кардитів, інфекційного ендокардиту, кардіоміопатій, гострої ревматичної лихоманки, СЧВ, дерматоміозиту, склеродермії, ЮРА, реактивних артропатій, порушень ритму серця та провідності у дітей.
3. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених вроджених вад серця у дітей (дефект МШП, дефект МПП, тетрада Фалло, коарктація аорти, стеноз легеневої артерії, аортальний стеноз, транспозиція магістральних судин та ВАП), кардиті, інфекційному ендокардиті, кардіоміопатіях, гострій ревматичній лихоманці, дерматоміозиті, склеродермії, СЧВ, ЮРА, реактивних артропатіях, порушеннях ритму серця та провідності у дітей.

4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених вроджених вад серця у дітей (дефект МШП, дефект МПП, тетрада Фалло, коарктація аорти, стеноз легеневої артерії, аортальний стеноз, транспозиція магістральних судин та ВАП), кардиті, інфекційному ендокардиті, кардіоміопатіях, гострій ревматичній лихоманці, дерматоміозиті, склеродермії, СЧВ, ЮРА, реактивних артропатіях, порушеннях ритму серця та провідності у дітей.
5. Ставити попередній діагноз при найбільш поширених ВВС, гострій ревматичній лихоманці, дерматоміозиті, склеродермії, СЧВ, ЮРА, реактивних артропатіях, кардиті, кардіоміопатіях, порушеннях ритму серця та провідності у дітей.
6. Здійснювати прогноз при найбільш поширених вроджених вадах серця у дітей (дефект МШП, дефект МПП, тетрада Фалло, коарктація аорти, стеноз легеневої артерії, аортальний стеноз, транспозиція магістральних судин та ВАП), кардиті, інфекційному ендокардиті, кардіоміопатіях, гострій ревматичній лихоманці, дерматоміозиті, склеродермії, СЧВ, ЮРА, реактивних артропатіях, порушеннях ритму серця та провідності у дітей.
7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в кардіоревматології дитячого віку.

Тема 9. Найбільш поширені вроджені вади серця у дітей

Етіологія найбільш поширених ВВС у дітей. Класифікація вад серця, гемодинаміка при найбільш поширених ВВС у дітей (дефекті МШП, дефекті МПП, тетраді Фалло, коарктації аорти, стенозі легеневої артерії, аортальному стенозі, транспозиції артеріальних судин та ВАП). Діагностика найбільш поширених ВВС у дітей. Тактика лікаря та прогноз при найбільш поширених ВВС у дітей. Консервативне лікування. Показання до кардіохірургічного лікування. Лікування серцевої недостатності. Вторинна профілактика інфекційного ендокардиту.

Тема 10. Запальні та незапальні захворювання серця у дітей

Кардити у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз. Кардіоміопатії у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.

Тема 13. Порушення ритму серця та провідності у дітей

Порушення ритму серця та провідності у дітей: класифікація, причини, клініка, діагностика, лікування, прогноз.

Тема 12. Артеріальна гіпертензія у дітей

Артеріальна гіпертензія у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.

Тема 13. Гостра ревматична лихоманка у дітей

Гостра ревматична лихоманка у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, первинна та вторинна профілактика, прогноз.

Тема 14. Системні захворювання сполучної тканини у дітей

СЧВ, дерматоміозит, системна склеродермія: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, диспансерне спостереження, прогноз.

Тема 15. Реактивні артропатії, ювенільний ревматоїдний артрит

Реактивні артропатії, ЮРА у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, реабілітація, прогноз.

Тема 16. Інфекційний ендокардит у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, первинна та вторинна профілактика, прогноз.

РОЗДІЛ 5. ЗАХВОРЮВАННЯ ОРГАНІВ ТРАВЛЕННЯ У ДІТЕЙ

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори функціональних (функціональної диспепсії, абдомінального болю, синдрому подразненого кишечника, функціонального закрепку) та органічних захворювань травного каналу, жовчних шляхів та підшлункової залози у дітей старшого віку.
2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину функціональних (функціональної диспепсії, абдомінального болю, синдрому подразненого кишечника, функціонального

закрепу) та органічних захворювань травного каналу, жовчних шляхів та підшлункової залози у дітей старшого віку.

3. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу функціональних (функціональної диспепсії, абдомінального болю, синдрому подразненого кишечника, функціонального закрепку) та органічних захворювань травного каналу, жовчних шляхів та підшлункової залози у дітей старшого віку.
4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики функціональних та органічних захворювань травного каналу, біліарної системи та підшлункової залози у дітей старшого віку.
5. Ставити попередній діагноз при функціональних та органічних захворюваннях травного каналу, біліарної системи та підшлункової залози у дітей старшого віку.
6. Здійснювати прогноз життя при функціональних та органічних захворюваннях травного каналу, жовчних шляхів та підшлункової залози у дітей старшого віку.
7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в дитячій гастроентерології.

Тема 17. Функціональні та органічні захворювання стравоходу та шлунку у дітей

Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика функціональної диспепсії, абдомінального болю, гастроєзофагального рефлюксу, дуоденогастрального рефлексу, органічних захворювань стравоходу та шлунку у дітей старшого віку.

Тема 18. Функціональні та органічні захворювання кишечника та біліарної системи у дітей

Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування синдрому подразненого кишечника, функціонального закрепку, неспецифічного виразкового коліту, хвороби Крона, прогноз. Клініка, діагностика, лікування та профілактика дисфункції жовчного міхура та сфінктера Одді, органічних захворювань біліарної системи.

Тема 19. Захворювання підшлункової залози у дітей

Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування екзокринної недостатності підшлункової залози. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика гострого та хронічного панкреатиту, прогноз.

РОЗДІЛ 6. ЗАХВОРЮВАННЯ СЕЧОВОЇ СИСТЕМИ У ДІТЕЙ

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори інфекцій сечової системи (цистити, пієлонефриту); гломерулонефриту, хронічної ниркової недостатності та дисметаболических нефропатій у дітей.
2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину інфекцій сечової системи (цистити, пієлонефриту); гломерулонефриту, хронічної ниркової недостатності та дисметаболических нефропатій у дітей.
3. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при інфекції сечової системи (циститі, пієлонефриті); гломерулонефриті, хронічній нирковій недостатності, дисметаболических нефропатіях у дітей.
4. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики інфекцій сечової системи (цистити, пієлонефриту); гломерулонефриту, хронічної ниркової недостатності, дисметаболических нефропатій у дітей.
5. Ставити попередній діагноз при інфекції сечової системи (циститі, пієлонефриті); гломерулонефриті, хронічній нирковій недостатності та дисметаболических нефропатіях у дітей.
6. Здійснювати прогноз життя при інфекції сечової системи (циститі, пієлонефриті); гломерулонефриті, хронічній нирковій недостатності та дисметаболических нефропатіях у дітей.
7. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в дитячій нефрології.

Тема 20. Інфекції сечової системи у дітей

Визначення, класифікація інфекцій сечової системи у дітей, диференціальна діагностика інфекцій нижніх та верхніх сечових шляхів. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика та прогноз циститів у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, профілактика та прогноз пієлонефритів у дітей.

Тема 21. Гломерулонефрит у дітей. Хронічна ниркова недостатність у дітей

Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика та прогноз гломерулонефриту у дітей. Хронічна ниркова недостатність: фактори ризику виникнення, етіологія, патогенез, стадії захворювання, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема 22. Дисметаболічні нефропатії у дітей

Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика та прогноз дисметаболічних нефропатій у дітей.

5-й КУРС (9-10 семестри)

Блок 1. Неонатологія, хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей;

Блок 2. Дитячі інфекційні хвороби.

БЛОК 1. НЕОНАТОЛОГІЯ, ХВОРОБИ СИСТЕМИ КРОВІ ТА ЕНДОКРИННОЇ СИСТЕМИ У ДІТЕЙ

РОЗДІЛ 1. НЕОНАТОЛОГІЯ

Тема 1. Організація надання неонатальної допомоги в Україні. Медичний догляд за здоровою новонародженою дитиною.

Організація надання неонатальної допомоги в Україні. Медичний догляд за здоровою новонародженою дитиною. Питання біоетики в сучасній неонатології.

Тема 2. Недоношені діти. Діти із затримкою внутрішньоутробного розвитку.

Критерії визначення недоношеності. Особливості адаптації передчасно народжених дітей. Етіологічні фактори недоношеності. Анатомо-фізіологічні особливості. Класифікація недоношених дітей за масою тіла при народженні та співвідношенням фізичного розвитку та гестаційного віку. Оцінка морфологічної та нейро-функціональної зрілості передчасно народжених дітей (за шкалою Балард). Принципи виходжування недоношених дітей в пологовому будинку та на другому етапі виходжування. Особливості вигодовування недоношених дітей. Екстрена допомога при основних невідкладних станах у недоношених новонароджених: гіпотермії, дихальній недостатності, гіпоглікемії. Затримка внутрішньоутробного розвитку: причини, постнатальна діагностика, лікування, профілактика.

Тема 3. Асфіксія новонародженого. Пологова травма.

Асфіксія новонародженого: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Первинна реанімація новонароджених.

Пологова травма: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема 4. Респіраторний дистрес-синдром новонароджених (РДС). Пневмонія новонароджених.

Респіраторний дистрес-синдром новонароджених: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Пневмонія новонароджених: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема 5. Гемолітична хвороба новонароджених (ГХН). Геморагічна хвороба новонароджених.

Гемолітична хвороба новонароджених: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Геморагічна хвороба новонароджених: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема 6. Внутрішньоутробні інфекції новонароджених (TORCH-інфекції).

TORCH-інфекції новонароджених: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема 7. Бактеріальні інфекції новонароджених. Гнійно-запальні захворювання шкірита підшкірно-жирової клітковини новонароджених, захворювання пупкового канатику, пупкової ранки та пупкових судин: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Сепсис новонароджених: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

РОЗДІЛ 2. ХВОРОБИ СИСТЕМИ КРОВІ У ДІТЕЙ

Тема 8. Анемії у дітей (дефіцитні, постгеморагічні, гемолітичні, внаслідок порушення гемопоезу)

Анемії у дітей (дефіцитні, постгеморагічні, гемолітичні, внаслідок порушення гемопоезу): визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема 9. Лейкемії та лімфоми у дітей.

Лейкемії у дітей: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Лімфоми у дітей: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема 10. Геморагічні захворювання у дітей.

Коагулопатії (гемофілія): у дітей: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Тромбоцитопенії (тромбоцитопенічна ідіопатична пурпура) у дітей: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Геморагічний васкуліт: у дітей: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Невідкладна допомога при кровотечах у дітей.

РОЗДІЛ 3. ХВОРОБИ ЕНДОКРИННОЇ СИСТЕМИ У ДІТЕЙ

Тема 11. Цукровий діабет у дітей.

Цукровий діабет у дітей: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Гострі та хронічні ускладнення цукрового діабету у дітей. Гіперглікемічна кетоацидотична та гіпоглікемічна коми у дітей: причини виникнення, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, надання невідкладної допомоги, профілактика.

Тема 12. Захворювання щитовидної залози у дітей.

Класифікація захворювань щитовидної залози у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика та прогноз дифузного токсичного зобу, гіпотиреозу, аутоімунного тиреоїдиту, ендемічного зобу у дітей. Невідкладна допомога при тиреотоксичній кризі у дітей.

Тема 13. Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи та статевих залоз у дітей. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз патології росту та патології статевих залоз у дітей.

Тема 14. Ожиріння у дітей

Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз ожиріння у дітей.

БЛОК 2. ДИТЯЧІ ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ

Тема 1. Кір. Краснуха. Вітряна віспа. Оперізуєчий герпес.

Етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка типових форм, ускладнення. Вроджена краснуха. Принципи лікування. Специфічна профілактика. Протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції.

Тема 2. Скарлатина. Псевдотуберкульоз.

Етіологія, епідеміологія, патогенез, клініка типових форм, ускладнення. Принципи лікування. Протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції.

Тема 3. Дифтерія. Інфекційний мононуклеоз.

Етіологія, епідеміологія, патоморфологічні особливості різних форм. Класифікація, клініка типових форм та ускладнень. Діагностика. Принципи лікування. Специфічна профілактика та протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції.

Тема 4. Коклюш. Паротитна інфекція.

Етіологія. Епідеміологія. Класифікація. Клініко-патогенетичні особливості різних форм. Ускладнення. Діагностика. Принципи лікування. Специфічна профілактика та протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції.

Тема 5. Менінгококова інфекція.

Етіологія, епідеміологія, патогенез. Класифікація. Клініка різних форм. Ускладнення. Діагностика. Наслідки. Принципи лікування.

Тема 6. Поліомієліт. Ентеровірусна інфекція.

Етіологія, епідеміологія, патогенез. Класифікація. Клініка різних форм. Діагностика. Наслідки. Принципи лікування. Специфічна профілактика та протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції.

Тема 7. Гострі респіраторні вірусні інфекції (грип, парагрип, аденовірусна, респіраторно-синцитіальна, риновірусна інфекція)

Етіологія, епідеміологічні особливості, патогенез. Клінічні форми. Ускладнення. Діагностика. Принципи лікування та профілактики.

Тема 8. Гострі кишкові інфекції (шигельоз, сальмонельоз, ешерихіози, кишковий ієрсиніоз, ротавірусна інфекція).

Етіологія, епідеміологія, патогенез. Класифікація. Клініка типових форм у дітей різного віку. Ускладнення. Лабораторна діагностика. Принципи лікування та профілактики.

Тема 9. Вірусні гепатити А, В, С, D та інші

Етіологія, епідеміологічні особливості, патогенез. Класифікація. Клініка різних форм. Лабораторна діагностика. Принципи лікування та профілактики.

Тема 10. ВІЛ/СНІД у дітей. СНІД-опортуністичні інфекції (пневмоцистна, кандидозна, криптококова інфекція та інші).

Епідеміологічні особливості у дітей. Клініко-лабораторна діагностика СНІД-опортуністичних інфекцій. Принципи лікування. Профілактика вродженої ВІЛ-інфекції.

Тема 11. TORCH-інфекції (токсоплазмоз, цитомегаловірусна інфекція, герпетична інфекція).

Етіологія, епідеміологія, патогенез. Клініка набутих та вроджених форм. Лабораторна діагностика. Принципи лікування та профілактики.

6 курс (11-12 семестр)

БЛОК 1. ДИФЕРЕНЦІЙНА ДІАГНОСТИКА НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНИХ СОМАТИЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У ДІТЕЙ

Розділи:

1. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів дихання у дітей. Невідкладні стани, та допомога при них.
2. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань системи кровообігу у дітей. Невідкладні стани, та допомога при них.
3. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів травлення у дітей. Екстрена допомога при основних невідкладних станах
4. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів сечової системи у дітей. Екстрена допомога при основних невідкладних станах.
5. Диспансерний нагляд за здоровими та хворими дітьми на амбулаторному етапі. Екстрена допомога при основних невідкладних станах.

Розділ 1. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів дихання у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

Тема 1. Диференційна діагностика пневмонії у дітей. Ускладнення пневмонії. Екстрена допомога при гострій дихальній недостатності у дітей.

Провідні клінічні симптоми та синдроми при різних клінічних варіантах та ускладненнях перебігу пневмонії у дітей. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при різних клінічних варіантах пневмонії та її ускладненнях. Диференційна діагностика пневмонії у дітей. Встановлення попереднього діагнозу. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах перебігу пневмонії та її ускладненнях. Екстрена допомога при гострій дихальній недостатності в залежності від причини виникнення та ступеня тяжкості. Профілактика пневмонії та її ускладнень у дітей.

Тема 2. Диференційна діагностика синдрому бронхіальної обструкції у дітей. Невідкладна допомога при важкому нападі бронхіальної астми у дітей.

Провідні клінічні симптоми та синдроми при бронхіальній астмі, бронхіоліті, гострому обструктивному бронхіті у дітей. Особливості перебігу бронхіальної астми у дітей в залежності від ступеню тяжкості та рівня контролю. Дані лабораторних та інструментальних методів досліджень при бронхіальній астмі, бронхіоліті, гострому обструктивному бронхіті та їх ускладненнях. Диференційна діагностика синдрому бронхіальної обструкції у дітей різного віку. Встановлення попереднього діагнозу. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах перебігу бронхообструктивного синдрому та його ускладненнях у дітей. Надання невідкладної допомоги при астматичному стані. Профілактика бронхіальної астми та синдрому бронхіальної обструкції у дітей різного віку. Диспансерне спостереження.

Тема 3. Диференційна діагностика спадкових, природжених та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей.

Провідні клінічні симптоми та синдроми при хронічному бронхіті, бронхоектатичній хворобі, спадкових та вроджених захворюваннях бронхолегеневої системи (муковісцидозі, ідіопатичному гемосидерозі легень, первинній циліарній дискінезії, синдромі Вільса-Кемпбелла, бронхомаляції, аплазії і гіпоплазії легень, дефіциті α 1-антитрипсину, бронхолегеневій дисплазії, секвестрації легень) у дітей. Дані лабораторних та інструментальних методів досліджень при хронічному бронхіті, бронхоектатичній хворобі, спадкових та вроджених захворюваннях бронхолегеневої системи та їх ускладненнях. Диференційна діагностика хронічних, спадкових та вроджених захворювань бронхолегеневої системи у дітей. Тактика ведення хворого при спадкових, природжених та хронічних захворюваннях бронхолегеневої системи та їх ускладненнях у дітей. Профілактика спадкових, природжених та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей. Диспансерне спостереження.

Розділ 2. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань системи кровообігу у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

Тема 4. Диференційна діагностика ціанозу, задишки, кардіомегалії при захворюваннях серця у дітей. Невідкладна допомога при гострій серцевій недостатності у дітей.

Провідні клінічні симптоми та синдроми захворювань системи кровообігу у дітей. Диференційний діагноз ціанозу, задишки, кардіомегалії у дітей. Дані лабораторних та інструментальних методів досліджень, диференційна діагностика при вроджених та набутих вадах серця, запальних та незапальних захворюваннях серця у дітей. Тактика ведення хворого при вроджених та набутих вадах серця, запальних та незапальних захворюваннях серця у дітей. Надання невідкладної допомоги при гострій серцевій недостатності. Лікування та профілактика хронічної серцевої недостатності. Вторинна профілактика інфекційного ендокардиту у дітей. Диспансерне спостереження.

Тема 5. Диференційна діагностика порушень серцевого ритму та провідності у дітей. Невідкладна допомога при пароксизмальних порушеннях ритму та Морган'ї-Адамс-Стокс синдромі.

Провідні клінічні симптоми та синдроми при порушеннях серцевого ритму та провідності у дітей (екстрасистолії, пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, повній

атріовентрикулярній блокаді). Клінічні варіанти перебігу пароксизмальної тахікардії і миготливої аритмії у дітей. Дані інструментальних досліджень при екстрасистолії, пароксизмальної тахікардії, миготливій аритмії, повній атріовентрикулярній блокаді. Диференційна діагностика екстрасистолії, пароксизмальної тахікардії, миготливої аритмії та повної атріо-вентрикулярної блокади. Тактика ведення хворого при порушеннях серцевого ритму та провідності у дітей. Надання екстреної допомоги при пароксизмальної тахікардії, миготливій аритмії, МАС-синдромі у дітей. Профілактика порушень серцевого ритму та провідності у дітей.

Тема 6. Диференційна діагностика системних захворювань сполучної тканини та системних васкулітів у дітей.

Провідні клінічні симптоми та синдроми при ювенільному ревматоїдному артриті, системному червоному вовчаку, гострій ревматичній лихоманці, дерматоміозиті, склеродермії, хворобі Кавасаки, вузликівому полі артеріїті, хворобі Кавасаки та інших системних васкулітах у дітей. Клінічні варіанти перебігу та ускладнення системних захворювань сполучної тканини та системних васкулітів у дітей. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при системних захворюваннях сполучної тканини та системних васкулітах у дітей. Диференційна діагностика системних захворювань сполучної тканини та системних васкулітів у дітей. Диференційна діагностика артритів у дітей. Тактика ведення хворих при системних захворюваннях сполучної тканини та системних васкулітах у дітей. Первинна та вторинна профілактика гострої ревматичної лихоманки у дітей. Диспансерне спостереження.

Розділ 3. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів травлення у дітей. Екстрена допомога при основних невідкладних станах.

Тема 7. Диференціальна діагностика функціональних та органічних захворювань шлунка та кишечника у дітей.

Провідні клінічні симптоми та синдроми при функціональних та органічних захворюваннях шлунка і кишечника у дітей (функціональній диспепсії, синдромі подразненого кишечника, функціональному закрепі, функціональній діарей, гастроєзофагеальній рефлюксній хворобі, гострому та хронічному гастриті, виразковій хворобі шлунка та дванадцятипалої кишки, дісахаридазній недостатності, ексудативній ентеропатії, целиакії, муковісцидозі, хворобі Крона, неспецифічному виразковому коліті). Обстеження та диференціальна діагностика при функціональних та органічних захворюваннях шлунка та кишечника у дітей. Клінічні варіанти перебігу функціональних та органічних захворювань шлунка та кишечника у дітей. Тактика ведення дітей при функціональних та органічних захворюваннях шлунка та кишечника. Невідкладна допомога при шлунковій кровотечі. Профілактика та диспансерне спостереження функціональних та органічних захворювань шлунка і кишечника у дітей.

Тема 8. Диференційна діагностика захворювань гепатобілярної системи та підшлункової залози у дітей. Невідкладна допомога при гострій печінковій недостатності у дітей. Синдром портальної гіпертензії у дітей.

Провідні клінічні симптоми та синдроми при функціональних та органічних захворюваннях гепатобілярної системи та підшлункової залози у дітей (дисфункції жовчного міхура та сфінктера Одді, гострому та хронічному холециститі, гострому та хронічному панкреатиті та хронічному гепатиті у дітей). Диференційна діагностика захворювань, що супроводжуються екзокринною недостатністю підшлункової залози. Обстеження та диференціальна діагностика при функціональних та органічних захворюваннях гепатобілярної системи та підшлункової залози у дітей. Клінічні варіанти перебігу при захворюваннях гепатобілярної системи та підшлункової залози у дітей. Тактика ведення дитини при функціональних та органічних захворюваннях гепатобілярної системи та підшлункової залози. Методи корекції екзокринної недостатності підшлункової залози у дітей. Невідкладна допомога при гострій печінковій недостатності та ускладненнях синдрому портальної гіпертензії. Профілактика та

диспансерне спостереження захворювань гепатобіліарної системи та підшлункової залози у дітей.

Розділ 4. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів сечової системи у дітей. Екстрена допомога при основних невідкладних станах.

Тема 9. Диференційна діагностика інфекційно-запальних захворювань сечової системи у дітей. Диференційна діагностика спадкових захворювань сечової системи у дітей.

Провідні клінічні симптоми та синдроми при інфекції сечової системи, дизметаболічних нефропатіях та спадкових тубулопатіях (фосфат-діабеті, синдромі Дебре-де Тоні-Фанконі, нирковому нецукровому діабеті, нирковому тубулярному ацидозі) у дітей. Клінічні варіанти перебігу та ускладнення при інфекції сечової системи, дизметаболічних нефропатій та спадкових тубулопатій у дітей. Дані лабораторних та інструментальних методів досліджень при інфекції сечової системи, дизметаболічних нефропатіях та спадкових тубулопатіях у дітей. Диференційна діагностика найбільш поширених інфекцій сечової системи, дизметаболічних нефропатій та спадкових тубулопатій у дітей. Тактика ведення дитини при інфекції сечової системи та їх ускладненнях, дизметаболічних нефропатіях та спадкових тубулопатіях у дітей. Принципи лікування хронічної ниркової недостатності.

Невідкладна допомога при гострій затримці сечі. Профілактика інфекцій сечової системи у дітей. Диспансерне спостереження.

Тема 10. Диференційна діагностика гострого та хронічного гломерулонефриту у дітей. Невідкладна допомога при гострій нирковій недостатності у дітей.

Провідні клінічні симптоми та синдроми при гострому та хронічному гломерулонефриті у дітей. Клінічні варіанти перебігу та ускладнення гострого та хронічного гломерулонефриту у дітей. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при гострому та хронічному гломерулонефриті у дітей. Диференційна діагностика гострого та хронічного гломерулонефриту, інтерстиціального та спадкового нефриту у дітей. Тактика ведення дитини при гострому та хронічному гломерулонефриті. Надання невідкладної допомоги при гострій нирковій недостатності у дітей. Диспансерне спостереження.

Розділ 5. Диспансерний нагляд за здоровими та хворими дітьми на амбулаторному етапі. Екстрена допомога при основних невідкладних станах.

Тема 11. Медичне спостереження дітей перших трьох років життя на амбулаторному етапі.

Порядок проведення обов'язкових профілактичних оглядів дитини віком до трьох років. Рациональне вигодовування та харчування дитини віком до трьох років. Оцінка фізичного та психо-моторного розвитку дитини до трьох років. Тактика лікаря загальної практики при порушенні фізичного та нервово-психічного розвитку дітей перших трьох років життя. Принципи ефективного консультування. Диференційна діагностика та профілактика найбільш поширених дефіцитних станів (рахіт, залізодефіцитна анемія, білково-калорійна недостатність) дітей раннього віку. Профілактичні щеплення дітей до трьох років. Невідкладна допомога при анафілактичних реакціях. Особливості диспансерного спостереження дітей з малою масою та недоношених дітей.

Тема 12. Диференційна діагностика жовтяниць у новонароджених дітей.

Клінічні варіанти та ускладнення перебігу жовтяниць новонароджених на поліклінічному етапі спостереження. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при паренхіматозних, гемолітичних, кон'югаційних та механічних жовтяницях у новонароджених. Тактика ведення новонароджених з проявами жовтяниці на дільниці.

Тема 13. Перинатальне ураження центральної нервової системи у дітей. Диспансерне спостереження за дітьми з перинатальною патологією центральної нервової системи.

Провідні клінічні симптоми та синдроми у дітей з перинатальною патологією нервової системи. Дані лабораторних та інструментальних методів досліджень при перинатальних

ураженнях нервової системи у дітей. Диференціальна діагностика перинатальних уражень ЦНС у немовлят. Тактика ведення дітей з перинатальними ураженнями ЦНС в умовах поліклініки. Невідкладна допомога при судомках у дітей.

Тема 14. Кашель у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря.

Кашель: проблемно-орієнтований підхід в педіатрії. Основні види та причини кашлю. Диференційна діагностика захворювань, провідною ознакою яких є кашель. Лабораторно - інструментальні обстеження дітей з кашлем. Диференційне застосування лікарських засобів при кашлі у дітей.

Тема 15. Синдром абдомінального болю у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря.

Синдром абдомінального болю у дітей: проблемно-орієнтований підхід в педіатрії. Патофізіологія абдомінального болю у дітей. Основні причини абдомінального болю у дітей. Диференційна діагностика захворювань, які супроводжуються синдромом абдомінального болю у дітей. Лабораторно-інструментальні обстеження дітей з синдромом абдомінального болю. Показання до консультації дитячим хірургом. Лікування синдрому абдомінального болю різного генезу у дітей. Невідкладна допомога при загрозливих станах, які супроводжуються абдомінальним болем у дітей.

Тема 16. Блідість у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря. Лімфаденопатії у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря.

Блідість у дітей: проблемно-орієнтований підхід в педіатрії. Диференціальна діагностика захворювань та станів, які супроводжуються блідістю у дітей. Лікування захворювань та станів, які супроводжуються блідістю у дітей.

Тема 17. Гепатомегалія у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря. Спленомегалія у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря. Невідкладна допомога при кровотечах.

Лімфаденопатії у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря. Показання до консультації дитячим гематологом. Гепатомегалія у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря. Спленомегалія у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря.

Невідкладна допомога при гострій кровотечі.

Тема 18. Лихоманка у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря. Лихоманка у дітей: проблемно-орієнтований підхід в педіатрії. Причини та види лихоманки. Диференційна діагностика захворювань, які супроводжуються лихоманкою у дітей. Терапевтичні підходи до лихоманки в дитячому віці. Показання до призначення антипіретиків в педіатрії. Невідкладна допомога при фебрильних судомках.

Тема 19. Особливості медичного спостереження за дітьми підліткового віку. Диференційна діагностика артеріальної гіпертензії. Невідкладна допомога при артеріальній гіпертензії та гіпотензії у підлітків.

Порядок проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів дітей підліткового віку. Рациональне харчування: профілактика ожиріння, цукрового діабету. Оцінка статевого дозрівання. Медичне та психологічне консультування. Тактика лікаря загальної практики при вегетативних дисфункціях та артеріальній гіпертензії. Диференційна діагностика первинної та вторинної артеріальної гіпертензії у дітей підліткового віку. Тактика ведення хворого на артеріальну гіпертензію на амбулаторному етапі. Надання невідкладної допомоги при вегетативних кризах, гіпертензивній кризі. Профілактика вегетативної дисфункції та артеріальної гіпертензії у дітей. Диспансерне спостереження.

Тема 20. Інтегроване ведення хвороб дитячого віку.

Стратегія інтегрованого ведення хвороб дитячого віку та її мета. Загальні ознаки небезпеки стану дитини. Оцінка, класифікація, лікування, консультація та наступне спостереження при кашлі, ускладненому диханні, діареї, проблемах з вухом, болі в горлі, лихоманці, порушеннях живлення та анемії, при наявності ВІЛ-інфекції у дітей від 2-х місяців до 5 років. Оцінка, класифікація, лікування, консультація та наступне спостереження у дітей у віці до 2-х

місяців з жовтяницею, діареєю, проблемами годування та низькою масою тіла, вкрай тяжким захворюванням та місцевою бактеріальною інфекцією.

БЛОК 2. ДИТЯЧІ ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ

Розділ 1. Диференційна діагностика інфекційних захворювань з синдромом екзантеми у дітей та дитячих респіраторних захворювань. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

Тема 1. Диференційна діагностика інфекційних захворювань із синдромом екзантеми у дітей.

Провідні клінічні симптоми та варіанти перебігу інфекцій з синдромом екзантеми (кору, краснухи, вітряної віспи, скарлатини, псевдотуберкульозу). Диференційна діагностика синдрому екзантеми при різних інфекційних та неінфекційних захворюваннях. Тактика ведення хворих, організація протиепідемічних заходів у вогнищі інфекції при захворюваннях з синдромом екзантеми.

Тема 2. Диференційна діагностика та невідкладні стани при дитячих респіраторних інфекціях.

Провідні клінічні симптоми та варіанти перебігу дитячих респіраторних інфекцій (дифтерії, інфекційного мононуклеозу, паротитної інфекції, коклюшу). Диференційна діагностика різних форм дитячих респіраторних інфекцій. Диференційна діагностика синдромів ангіни та крупу при різних інфекційних та неінфекційних захворюваннях. Тактика ведення хворого з синдромом крупу. Невідкладна допомога при крупі. Особливості перебігу апноїної форми коклюшу у дітей. Тактика ведення хворого на коклюш з метою запобігання виникнення апное. Невідкладна допомога при зупинці дихання у хворих на коклюш. Організація протиепідемічних заходів у вогнищі інфекції при дитячих респіраторних інфекціях.

Розділ 2. Диференційна діагностика та невідкладні стани при нейроінфекціях у дітей.

Тема 3. Диференційна діагностика нейроінфекцій у дітей

Провідні клінічні симптоми та варіанти перебігу менінгококової інфекції. Диференційна діагностика менінгококцемії із захворюваннями, що супроводжуються геморагічною висипкою (геморагічний васкуліт, тромбоцитопенічна пурпура та ін.). Провідні клінічні симптоми бактеріальних та вірусних менінгітів, їх ускладнення та

диференційна діагностика. Клініко-лабораторна характеристика первинних та вторинних енцефалітів, їх ускладнення та диференційна діагностика. Тактика ведення хворих на менінгіти та енцефаліти.

Тема 4. Невідкладні стани при нейроінфекціях у дітей. Діагностика та лікування

Провідні клінічні симптоми інфекційно-токсичного шоку (ІТШ) при менінгококовій інфекції та набряку-набухання головного мозку (НГМ) при нейроінфекціях у дітей. Тактика ведення хворих та невідкладна допомога при ІТШ та НГМ.

Розділ 3. Диференційна діагностика гострих кишкових інфекцій (ГКІ). Невідкладні стани при ГКІ.

Тема 5. Диференційна діагностика та невідкладні стани при ГКІ у дітей. Діагностика та лікування.

Провідні клінічні симптоми та синдроми ГКІ: місцеві (гастрит, ентерит, коліт) та загальні (токсикоз, ексикоз, нейротоксикоз, токсикоз-септичний стан). Клінічні варіанти перебігу шигельозу, сальмонельозу, ешерихіозів, кишкового ієрсиніозу, вірусних діарей у дітей різного віку. Диференційна діагностика ГКІ між собою та із захворюваннями шлунково-кишкового тракту неінфекційного походження. Тактика ведення дітей, хворих на ГКІ (обстеження, показання до госпіталізації, лікування). Протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції.

Провідні клінічні симптоми токсико-ексикозу та нейротоксикозу при ГКІ у дітей. Дані лабораторних та інструментальних досліджень при синдромах токсико-ексикозу та нейротоксикозу. Тактика лікаря загальної практики при діагностиці невідкладних станів при ГКІ у дітей, надання невідкладної допомоги.

Тема 6 . Невідкладні стани при ГКІ у дітей. Діагностика та лікування

Токсико-ексикоз при гострих кишкових інфекціях. Етіологічна структура. Види ексикозу. Клініко-лабораторна діагностика. Невідкладна допомога.

Нейротоксикоз при гострих кишкових інфекціях. Етіологічна структура. Клініко-лабораторна діагностика. Невідкладна допомога.

Розділ 4. Диференційна діагностика та невідкладні стани при вірусних гепатитах (ВГ) у дітей.

Тема 7. Диференційна діагностика вірусних гепатитів (ВГ) у дітей

Провідні клінічні симптоми, дані лабораторних та інструментальних досліджень при різних клінічних варіантах та в залежності від збудника ВГ. Диференційна діагностика типових та атипичних форм ВГ у дітей. Тактика ведення хворого на вірусний гепатит. Протиепідемічні заходи у вогнищі інфекції.

Тема 8. Невідкладні стани при вірусних гепатитах (ВГ) у дітей. Діагностика та лікування

Провідні клінічні симптоми гострої печінкової недостатності при ВГ у дітей. Показники лабораторних та інструментальних досліджень в оцінці ступеня тяжкості та прогнозу перебігу ВГ з синдромом гострої печінкової недостатності. Тактика ведення хворого на ВГ з синдромом гострої печінкової недостатності. Надання невідкладної допомоги.

Розділ 5. Диференційна діагностика та невідкладні стани при грипі та ГРВІ у дітей. Імунопрофілактика інфекційних захворювань у дітей.

Тема 9. Диференційна діагностика та невідкладні стани при грипі та ГРВІ у дітей

Провідні клінічні симптоми грипу та ГРВІ у дітей. Диференційна діагностика грипу, парагрипу, аденовірусної, респіраторно-синцитіальної (РС), риновірусної інфекції та ін. Пандемічний грип, його епідеміологічні та клініко-патогенетичні особливості. Провідні клінічні симптоми невідкладних станів, які спостерігаються при грипі та ГРВІ (гіпертермічний синдром та синдром гострого стенозуючого ларинготрахеїту). Тактика ведення хворих на грип та ГРВІ. Невідкладна допомога при невідкладних станах. Профілактика грипу та ГРВІ у дітей.

Тема 10. Імунопрофілактика інфекційних захворювань у дітей

Календар профілактичних щеплень. Щеплення за віком. Рекомендовані щеплення. Щеплення за станом здоров'я. Протипоказання до вакцинації. Поствакцинальні реакції та ускладнення, їх діагностика та лікування. Анафілактичний шок, діагностика та невідкладна допомога.

Структура навчальної дисципліни «ПЕДІАТРІЯ» 4-рік навчання

Тема	Лекції	Практичні заняття	СРС	Індивідуальна робота
Блок 1. Найбільш поширені соматичні захворювання у дітей раннього віку, хвороби органів дихання та алергічні захворювання у дітей				Обстеження хворої дитини, написання та захист учбової історії хвороби.
Розділ 1. Захворювання дітей раннього віку				
1. Рахіт. Гіпервітаміноз „Д”.	2	4	3	
Білково-енергетична недостатність у дітей				
2. Функціональні гастроінтестинальні розлади у дітей раннього віку		4	3	
Розділ 2. Захворювання органів дихання у дітей				

3. Гострі респіраторні інфекції верхніх дихальних шляхів у дітей		4	3
4. Гострі бронхіти у дітей	1	4	3
5. Пневмонії у дітей	1	4	3
6. Вроджені вади та хронічні захворювання бронхолегеневої системи у дітей			3
Розділ 3. Алергічні захворювання у дітей			
7. Атопічний дерматит та алергічний риніт у дітей. Кропив'янка у дітей		4	2
8. Бронхіальна астма у дітей		4	2
Підсумкова контрольна робота № 1		2	
Блок 2. Кардіоревматологія дитячого віку, захворювання органів травлення та сечової системи у дітей			
Розділ 4. Кардіоревматологія дитячого віку			
9. Найбільш поширені вроджені вади серця у дітей	2	2	1
10. Запальні та незапальні захворювання серця у дітей.		1	1
11. Порушення ритму серця та провідності у дітей		1	1
12. Артеріальна гіпертензія у дітей		2	1
13. Гостра ревматична лихоманка у дітей		2	1
14. Системні захворювання сполучної тканини у дітей		2	1
15. Реактивні артропатії, ювенільний ревматоїдний артрит		2	1
16. Інфекційний ендокардит у дітей			1
Розділ 5. Гастроентерологія дитячого віку			
17. Функціональні та органічні захворювання стравоходу та шлунку у дітей старшого віку	2	1	1
18. Функціональні та органічні захворювання кишечника та біліарної системи у дітей		1	1
19. Захворювання підшлункової залози у дітей			1
Розділ 6. Захворювання сечової системи у дітей			
20. Інфекції сечової системи у дітей		1	1
21. Гломерулонефрит у дітей. Хронічна ниркова недостатність у дітей		1	1
22. Дисметаболичні нефропатії у дітей			1
Індивідуальна СРС. Курація хворих, підготовка навчальної історії хвороби		2	10
Підсумкова контрольна робота № 2		2	
Всього: кредитів ECTS – 3, годин – 90; з них:	8	50	47

**Структура навчальної дисципліни
«ПЕДІАТРІЯ» 5-й рік навчання**

Назви блоків і тем	Кількість годин				
	Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС	
				Індивід.	Самост.
БЛОК 1. Неонатологія, хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей					
Розділ 1. Неонатологія					
1 Організація надання неонатальної допомоги в Україні. Медичний догляд за здоровою новонародженою дитиною.	4		2		2
2. Недоношені діти. Діти із затримкою внутрішньоутробного розвитку.	3		2		1
3. Асфіксія новонароджених. Пологова травма новонароджених	5	2	2		1
4.Респіраторний дистрес-синдром новонароджених. Пневмонія новонароджених	3		2		1
5. Гемолітична хвороба новонароджених. Геморагічна хвороба новонароджених.	3		2		1
6. Внутрішньоутробні інфекції новонароджених (TORCH-інфекції)	3		2		1
7. Бактеріальні інфекції новонароджених	3		2		1
Розділ 2 Хвороби системи крові у дітей					
8. Анемії у дітей (дефіцитні, постгеморагічні, гемолітичні, внаслідок порушення гемопоезу)	5	2	2		2
9. Лейкемії та лімфоми у дітей	3		2		2
10. Геморагічні захворювання у дітей	3		2		2
Розділ 3. Хвороби ендокринної системи у дітей					
11. Цукровий діабет у дітей	7	2	4		1
12. Захворювання щитовидної залози у дітей	3		2		1
13. Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи та статевих залоз у дітей	3		2		1
14. Ожиріння у дітей	3		2		1
Індивідуальна робота: Курація хворого, написання та захист історії хвороби	6			6	
Підсумковий контроль № 1	9		4		2
Усього годин з блоку 1	66	6	34	6	20
БЛОК 2. Дитячі інфекційні хвороби					

1. Кір, краснуха, вітряна віспа, оперізуючий герпес	3		2		1
2. Скарлатина, псевдотуберкульоз	3		2		1
3. Дифтерія, інфекційний мононуклеоз	3		2		1
4. Коклюш, паротитна інфекція	3		2		1
5. Менінгококова інфекція	3		2		1
6. Поліомієліт, ентеровірусна інфекція	3		2		1
7. ГРВІ	3		2		1
8. Гострі кишкові інфекції	5	2	2		1
9. Вірусні гепатити	3		2		1
10. ВІЛ/СНІД у дітей. СНІД-опортуністичні інфекції	1				1
11. TORCH-інфекції	1				1
12. Курація хворих, написання та захист історії хвороби	4			4	
Підсумковий контроль № 2	4		2		2
Усього годин з блоку 2	39	2	20	4	13
УСЬОГО ГОДИН З ДИСЦИПЛІНИ	105	8	54	10	33
				43	

Структура навчальної дисципліни «ПЕДІАТРІЯ» 6-й рік навчання

Назви модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС	
				Індивід.	Самост.
Блок 1 Педіатрія					
Розділ 1 Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів дихання у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах					
Тема 1. Диференційна діагностика пневмонії у дітей. Ускладнення пневмонії. Невідкладна допомога при гострій дихальній недостатності у дітей.	8		5	1	2
Тема 2. Диференційна діагностика синдрому бронхіальної обструкції у дітей. Невідкладна допомога при важкому нападі бронхіальної астми у дітей.	8		5	1	2
Тема 3. Диференційна діагностика спадкових, природжених та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей.	6		4		2

Розділ 2. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань системи кровообігу у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах					
Тема 4. Диференційна діагностика ціанозу, задишки, кардіомегалії при захворюваннях серця у дітей. Невідкладна допомога при гострій серцевій недостатності у дітей.	8		5	1	2
Тема 5. Диференційна діагностика порушень серцевого ритму та провідності у дітей. Невідкладна допомога при пароксизмальних порушеннях ритму та Морган'ї-Адамс-Стокс синдромі.	8		5	1	2
Тема 6. Диференційна діагностика системних захворювань сполучної тканини та системних васкулітів у дітей.	7		4	1	2
Розділ 3. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів травлення у дітей. Екстрена допомога при основних невідкладних станах					
Тема 7. Диференціальна діагностика функціональних та органічних захворювань шлунка та кишечника у дітей	8		5	1	2
Тема 8. Диференційна діагностика захворювань гепатобіліарної системи та підшлункової залози у дітей. Невідкладна допомога при гострій печінковій недостатності. Синдром портальної гіпертензії.	7		5		2
Розділ 4. Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів сечової системи у дітей. Екстрена допомога при основних невідкладних станах					
Тема 9. Диференційна діагностика інфекційно-запальних захворювань сечової системи у дітей. Диференційна діагностика спадкових захворювань сечової системи у дітей.	9		5	1	3
Тема 10. Диференційна діагностика гострого та хронічного гломерулонефриту у дітей. Невідкладна допомога при гострій нирковій недостатності.	8		5		3
Розділ 5. Диспансерний нагляд за здоровими та хворими дітьми на амбулаторному етапі. Екстрена допомога при основних невідкладних станах					
Тема 11. Медичне спостереження дітей перших трьох років життя на амбулаторному етапі.	6		4		2
Тема 12. Диференційна діагностика жовтяниць у новонароджених дітей.	7		4	1	2

Тема 13. Перинатальне ураження центральної нервової системи у дітей. Диспансерне спостереження за дітьми з перинатальною патологією центральної нервової системи.	8		4	1	3
Тема 14. Кашель у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря.	8		4	1	3
Тема 15. Синдром абдомінального болю у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря	8		4	1	3
Тема 16. Блідість у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря. Лімфаденопатії у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря.	8		4	1	3
Тема 17. Гепатомегалія у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря. Спленомегалія у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря. Невідкладна допомога при кровотечах.	8		4	1	3
Тема 18. Лихоманка у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря.	8		4	1	3
Тема 19. Особливості медичного спостереження за дітьми підліткового віку. Диференційна діагностика артеріальної гіпертензії. Невідкладна допомога при артеріальній гіпертензії та гіпотензії у підлітків	8		4	1	3
Тема 20. Інтегроване ведення хвороб дитячого віку	8		4	1	3
Підсумковий контроль № 1	9		4		5
Усього годин з модуля 1	163		92	16	55

Назви блоків і тем	Кількість годин					
	Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС		
				Індивід.	Самост.	
Блок 2						
Розділ 1 Диференційна діагностика інфекційних захворювань з синдромом екзантеми у дітей та дитячих респіраторних захворювань. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.						
1	Диференційна діагностика інфекційних захворювань із синдромом екзантеми у дітей.	5		4		1

2	Диференційна діагностика та невідкладні стани при дитячих респіраторних інфекціях	8		4	3	1
Розділ 2. Диференційна діагностика та невідкладні стани при нейроінфекціях у дітей.						
3	Диференційна діагностика нейроінфекцій у дітей	8		4	3	1
4	Невідкладні стани при нейроінфекціях у дітей. Діагностика та лікування	5		4		1
Розділ 3. Диференційна діагностика гострих кишкових інфекцій (ГКІ). Невідкладні стани при ГКІ.						
5	Диференційна діагностика ГКІ у дітей	8		4	3	1
6	Невідкладні стани при ГКІ у дітей. Діагностика та лікування	5		4		1
Розділ 4. Диференційна діагностика та невідкладні стани при вірусних гепатитах (ВГ) у дітей.						
7	Диференційна діагностика вірусних гепатитів (ВГ) у дітей	6		2	3	1
8	Невідкладні стани при вірусних гепатитах (ВГ) у дітей. Діагностика та лікування	2		2		
Розділ 5. Диференційна діагностика та невідкладні стани при грипі та ГРВІ у дітей. Імунопрофілактика інфекційних захворювань у дітей.						
9	Диференційна діагностика та невідкладні стани при грипі та ГРВІ у дітей	5		4		1
10	Імунопрофілактика інфекційних захворювань у дітей	5		4		1
	Підсумковий контроль № 2	5		4		1
	Усього годин з блоку 2	62		40	12	10
	Усього з дисципліни	225		132	28	65

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ 4-й курс

№	Тема	Кільк. годин
1	Рахіт. Гіпервітаміноз „Д”	2
2	Бронхіти і пневмонії у дітей	2
3	Найбільш поширені вроджені вади серця у дітей	2
4	Функціональні та органічні захворювання травного каналу	2
	Всього	8

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ 5-й курс

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
БЛОК 1. Неонатологія, хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей		
1.	Асфіксія новонароджених. Пологова травма новонароджених	2
2.	Анемії у дітей: дефіцитні, постгеморагічні, гемолітичні, внаслідок порушення гемопоєзу	2
3.	Цукровий діабет у дітей	2
Усього з блоку 1		6
БЛОК 2. Дитячі інфекційні хвороби		
1.	Гострі кишкові інфекції у дітей.	2
Усього з блоку 2		2
УСЬОГО З ДИСЦИПЛІНИ		8

4.2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ 4-й курс

БЛОК 1. Найбільш поширені соматичні захворювання у дітей

№	Тема	Кільк. годин
Блок 1. Найбільш поширені соматичні захворювання у дітей раннього віку, хвороби органів дихання та алергічні захворювання у дітей		
1,2	Рахіт. Гіпервітаміноз „Д”. Білково-енергетична недостатність у дітей	4
3,4	Функціональні гастроінтестинальні розлади у дітей раннього віку	4
5,6	Гострі респіраторні інфекції у дітей	4
7,8	Гострі бронхіти у дітей	4
9,10	Пневмонії у дітей	4
11,12	Атопічний дерматит та алергічний риніт у дітей. Кропив'янка у дітей	4
13,14	Бронхіальна астма у дітей	4
15	Підсумкова контрольна робота № 1	2
Разом за блоком 1		30
Блок 2. Кардіоревматологія дитячого віку, захворювання органів травлення та сечової системи у дітей		
16	Найбільш поширені вроджені вади серця у дітей	2
17	Запальні та незапальні захворювання серця у дітей. Порушення ритму серця та провідності у дітей	2
18	Артеріальна гіпертензія у дітей	2
19	Гостра ревматична лихоманка у дітей	2
20	Системні захворювання сполучної тканини у дітей	2
21	Реактивні артропатії, ювенільний ревматоїдний артрит у дітей	2
22	Функціональні та органічні захворювання стравоходу та шлунку у дітей. Функціональні та органічні захворювання кишечника та біліарної системи у дітей	2
23	Інфекції сечової системи у дітей. Гломерулонефрити у дітей. Хронічна ниркова недостатність у дітей	2
24	Самостійна курація хворих та підготовка навчальної історії хвороби	2
25	Підсумкова контрольна робота № 2	2
Разом за блоком 2		20
Всього		50

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ 5-й курс

№з/п	Назва теми	Кількість годин
БЛОК 1. Неонатологія, хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей		
1.	Організація надання неонатологічної допомоги в Україні. Медичний догляд за здоровою новонародженою дитиною	2
2.	Особливості адаптації передчасно народжених новонароджених. Організація виходжування та годування передчасно народжених дітей	2
3.	Асфіксія новонароджених Пологова травма новонароджених	2
4.	Респіраторний дистрес-синдром та пневмонії у новонароджених	2
5.	Гемолітична та геморагічна хвороби новонароджених	2
6.	Внутрішньоутробні інфекції новонародженого (TORCH – інфекції)	2
7.	Бактеріальні інфекції у новонароджених	2
8.	Анемії у дітей: дефіцитні, постгеморагічні, гемолітичні, внаслідок порушення гемопоєзу	2
9.	Геморагічні захворювання у дітей	2
10.	Лейкемії та лімфоми у дітей	2
11.	Цукровий діабет у дітей	4
12.	Захворювання щитовидної залози у дітей	2
13.	Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи та статевих залоз у дітей	2
14.	Ожиріння у дітей	2
15.	Підсумковий контроль, у т.ч. Тест-контроль теоретичної підготовки Контроль практичних навичок Вирішення ситуаційних завдань Співбесіда	4
Усього з блоку 1		34
БЛОК 2. Дитячі інфекційні хвороби		
1.	Кір, краснуха, вітряна віспа, оперізуючий герпес	2
2.	Скарлатина, псевдотуберкульоз	2
3.	Дифтерія, інфекційний моноклеоз	2
4.	Коклюш, паротитна інфекція	2
№з/п	Назва теми	Кількість годин
5.	Менінгококова інфекція	2
6.	Поліомієліт, ентеровірусна інфекція	2
7.	ГРВІ	2
8.	Гострі кишкові інфекції	2
9.	Вірусні гепатити	2
10.	Підсумковий контроль, у т.ч. Тест-контроль теоретичної підготовки Контроль практичних навичок Вирішення ситуаційних завдань Співбесіда	2
Усього з блоку 2		20
УСЬОГО З ДИСЦИПЛІНИ		54

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ 6-й курс

БЛОК 1. Найбільш поширені соматичні захворювання у дітей

№	Тема	Кільк. годин
1	Диференційна діагностика пневмонії у дітей. Ускладнення пневмонії. Невідкладна допомога при гострій дихальній недостатності у дітей.	5
2	Диференційна діагностика синдрому бронхіальної обструкції у дітей. Невідкладна допомога при важкому нападі бронхіальної астми у дітей.	5
3	Диференційна діагностика спадкових, природжених та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей.	4
4	Диференційна діагностика ціанозу, задишки, кардіомегалії при захворюваннях серця у дітей. Невідкладна допомога при гострій серцевій недостатності у дітей.	5
5	Диференційна діагностика порушень серцевого ритму та провідності у дітей. Невідкладна допомога при пароксизмальних порушеннях ритму та Морган'ї-Адамс-Стокс синдромі.	5
6	Диференційна діагностика системних захворювань сполучної тканини та системних васкулітів у дітей.	4
7	Диференціальна діагностика функціональних та органічних захворювань шлунка та кишечника у дітей.	5
8	Диференційна діагностика захворювань гепатобіліарної системи та підшлункової залози у дітей. Невідкладна допомога при гострій печінковій недостатності у дітей. Синдром портальної гіпертензії у дітей.	5
9	Диференційна діагностика інфекційно-запальних захворювань сечової системи у дітей. Диференційна діагностика спадкових захворювань сечової системи у дітей.	5
10	Диференційна діагностика гострого та хронічного гломерулонефриту у дітей. Невідкладна допомога при гострій нирковій недостатності у дітей.	5
11	Медичне спостереження дітей перших трьох років життя на амбулаторному етапі.	4
12	Диференційна діагностика жовтяниць у новонароджених дітей.	4
13	Перинатальне ураження центральної нервової системи у дітей. Диспансерне спостереження за дітьми з перинатальною патологією центральної нервової системи.	4
14	Кашель у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря.	4
15	Синдром абдомінального болю у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря.	4
16	Блідість у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря. Лімфаденопатії у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря.	4
17	Гепатомегалія у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря. Спленомегалія у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря. Невідкладна допомога при кровотечах.	4
18	Лихоманка у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря.	4
19	Особливості медичного спостереження за дітьми підліткового віку. Диференційна діагностика артеріальної гіпертензії. Невідкладна допомога при артеріальній гіпертензії та гіпотензії	4
20	Інтегроване ведення хвороб дитячого віку	4
	Підсумковий контроль № 1	4
	Всього годин: 165	92

БЛОК 2. Дитячі інфекційні хвороби

№	Тема	Кільк. годин
---	------	--------------

1	Диференційна діагностика інфекційних захворювань із синдромом екзантеми у дітей	4
2	Диференційна діагностика та невідкладні стани при дитячих респіраторних інфекціях	4
3	Диференційна діагностика нейроінфекцій у дітей	4
4	Невідкладні стани при нейроінфекціях у дітей. Діагностика та лікування	4
5	Диференційна діагностика ГКІ у дітей	4
6	Невідкладні стани при ГКІ у дітей. Діагностика та лікування	4
7	Диференційна діагностика вірусних гепатитів (ВГ) у дітей	2
8	Невідкладні стани при вірусних гепатитах (ВГ) у дітей	2
9	Диференційна діагностика та невідкладні стани при грипі та ГРВІ у дітей	4
10	Імунопрофілактика інфекційних захворювань у дітей	4
	Підсумковий контроль № 2	4
	Всього годин	40

4.3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основними видами самостійної роботи студентів є:

- Передаудиторна підготовка до практичних занять
- Виконання індивідуальної роботи
- Опанування тем, які винесені на самостійну роботу
- Підготовка до підсумкового контролю

4-й КУРС

№	Види СРС	Кількість годин	Види контролю
1	Підготовка до практичних занять	12	Поточний контроль на практичних заняттях
2	Опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять: 1. Вроджені вади та хронічні захворювання бронхо-легеневої системи у дітей 2. Інфекційний ендокардит у дітей. 3. Захворювання підшлункової залози у дітей. 4. Дисметаболічні нефропатії у дітей.	4 4 4 4	Підсумковий контроль
3	Індивідуальна СРС: а) курація хворих, написання та захист історії хвороби	12	Підсумковий контроль
4	Підготовка до підсумкового контролю	7	Підсумковий контроль
	Всього годин	47	

5-й КУРС

–

№ з/п	Назва теми (або зміст роботи)	Кількість годин
БЛОК 1. Неонатологія, хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей		

1.	Підготовка до практичних занять	18
2.	Виконання індивідуальної роботи: курація хворих, написання та захист історії хвороби	6
3.	Підготовка до підсумкового контролю № 1	2
Усього з блоку 1		26
БЛОК 2. Дитячі інфекційні хвороби		
1.	Підготовка до практичних занять	9
2.	Виконання індивідуальної роботи: курація хворих, написання та захист історії хвороби	4
3.	Опанування тем, які винесені на самостійну роботу	2
4.	Підготовка до підсумкового контролю № 2	2
Усього з блоку 2		17
РАЗОМ З ДИСЦИПЛІНИ		43

Індивідуальні завдання

БЛОК 1: Неонатологія, хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей

З метою поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці, як обов'язкове індивідуальне завдання з визначеними критеріями оцінювання, проводиться курація хворих з написанням та захистом учбової історії хвороби за профілем тематики, яка розглядається.

БЛОК 2: Дитячі інфекційні хвороби

З метою поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці, як обов'язкове індивідуальне завдання з визначеними критеріями оцінювання, проводиться курація хворих з написанням та захистом учбової історії хвороби з дитячих інфекційних хвороб.

6-й КУРС

БЛОК 1. Найбільш поширені соматичні захворювання у дітей

№ п/п	Види СРС	Кількість годин	Види контролю
1	Підготовка до практичних занять та оформлення доповідей для індивідуальних робіт	40	Поточний контроль на практичних заняттях
2	Додаткове опрацювання тем, які недостатньо розглядаються на аудиторних заняттях:	10	Підсумковий контроль
3.	Індивідуальна робота студентів	16	Поточний контроль на практичних заняттях
4.	Підготовка до підсумкового контролю № 1	5	Підсумковий контроль
Всього годин		71	

БЛОК 2. Дитячі інфекційні хвороби

№	Тема	Кільк. годин
---	------	--------------

1	Диференційна діагностика інфекційних захворювань із синдромом екзантеми у дітей.	1
2.	Диференційна діагностика та невідкладні стани при дитячих респіраторних інфекціях	1
3	Диференційна діагностика нейроінфекцій у дітей	1
4	Невідкладні стани при нейроінфекціях у дітей. Діагностика та лікування	1
5	Диференційна діагностика ГКІ у дітей	1
6	Невідкладні стани при ГКІ у дітей. Діагностика та лікування	1
7	Диференційна діагностика вірусних гепатитів (ВГ) у дітей	1
8	Невідкладні стани при вірусних гепатитах (ВГ) у дітей	0
9	Диференційна діагностика та невідкладні стани при грипі та ГРВІ у дітей	1
10	Імунопрофілактика інфекційних захворювань у дітей	1
11	Індивідуальна робота студентів	12
12	Підготовка до підсумкового контролю № 2	1
	Всього годин	22

Індивідуальні завдання

За бажанням студента під час вивчення відповідних тем він може виконувати індивідуальну роботу, яка проводиться в позаурочний час та при успішному її виконанні додатково оцінюється викладачем.

Як індивідуальна робота може виконуватися:

- аналіз клінічних випадків
- робота з архівним матеріалом клініки
- підготовка літературного огляду по клінічним випадкам, які мають труднощі диференційної діагностики та/або лікування
- виступ на клінічній лікарській та/або клініко-патологоанатомічній конференції.

Перелік та зміст індивідуальних завдань можуть визначатись у кожному окремому випадку залежно від технічного забезпечення кафедр.

Типові тестові задачі для розв'язування на практичних заняттях 4-го курсу:

1. **Який із варіантів патогенетичної терапії найбільш доцільний у змішаній формі хронічного гломерулонефриту:**
  - A. поєднання преднізолону, гепарину, курантілу та цитостатика
  - B. монотерапія преднізолоном
  - C. поєднання преднізолону та цитостатика
  - D. поєднання преднізолону та гепарину
  - E. поєднання преднізолону, гепарину та курантілу
2. **Яке із наведених положень невірне відносно лікування**
  - A. всім хворим з нефротичним синдромом обов'язково призначаються цитостатики
  - B. призначається кортикостероїдна терапія
  - C. доза діуретиків підбирається в залежності від ефекту
  - D. при вираженому набряковому синдромі та гіперкоагуляції призначається гепарин
  - E. цитостатики призначаються за показаннями
3. **Яке ствердження відносно нефритичного варіанту являється**
  - A. основним патогенетичним механізмом набряків являється підвищення

- B. набряковий синдром частіше помірно виражений
- C. основним патогенетичним механізмом набряків являється порушення судин
- D. в генезі таких набряків гіпопротеїнемія не має суттєвого значення
- E. в генезі таких набряків суттєве значення має гіпопротеїнемія

4. Для соледефіцитного ексикозу характерним є:

- A. загальмованість;
- B. гіпертермія;
- C. нормотермія;
- D. збудження;
- E. гіпертензія.

5. Вказати препарати, які використовують для регідратації.

- A. 5% р-н глюкози
- B. ліпофундин;
- C. желатиноль;
- D. альвезин;
- E. Реополіглюкін

Типові тестові задачі для розв'язування на практичних заняттях 5-го курсу

1. У доношеного хлопчика після виписки з пологового будинку при первинному патронажі педіатр виявив симетричну припухлість молочних залоз без змін шкіри над ними, набряк калитки. Температура тіла $36,5^{\circ}\text{C}$. Дитина спокійна, груди матері смокчеактивно. Про який стан слід подумати?

- A Статевий криз новонародженого
- B Мастит новонародженого
- C Патологія уrogenітальної системи
- D Порушення електролітного обміну
- E Захворювання ендокринної системи

2. Доношений хлопчик народився з масою тіла 3200г, довжиною тіла 52 см. При огляді на 3 добу шкіра набула жовтушного відтінку. Дитина активно смокче, сон не порушений. Живіт м'який, печінка виступає на 2 см з під реберної дуги. В аналізі крові: гемоглобін – 200 г/л, еритроцити – $5,5 \text{ Т/л}$, тромбоцити – 200 Г/л , загальний білірубін – 52 мкмоль/л . Про який стан слід подумати?

- A Фізіологічна жовтяниця
- B Вроджений гепатит
- C Гемолітична хвороба
- D Геморагічна хвороба
- E Вроджений цироз

3. У дівчинки на 5-й добі життя з'явилися кров'яністі виділення з піхви. Об'єктивно: дитина активна, сон спокійний. Над легеньми дихання пуерильне, тони серця ритмічні, звучні. Живіт м'який, печінка виступає з під реберної дуги на 2 см. Стілець – 4 рази на добу, без патологічних домішків. Який найбільш вірогідний діагноз?

- A Фізіологічна метрорагія новонародженого
- B Десквамативний вульвовагініт
- C Фізіологічний дисбактеріоз кишечника
- D Геморагічна хвороба новонародженого
- E Сечокислий інфаркт новонародженого

4. У дитини в віці віком 3 діб, яка народилась з вагою 2900г терміново, при обстеженні виявлено мікроцефалію, катаракту обох очей, нерясний геморагічний висип на тілі, гепатоспленомегалію. Дитина не реагує на звукові подразники. Яку внутрішньоутробну інфекцію перенесла дитина?

- A Краснуху

- B** Цитомегаловірусну інфекцію
- C** Вірусний гепатит В
- D** Токсоплазмоз
- E** Хламідіоз

5. У недоношеної дитини, яка народилась з ознаками внутрішньоутробної інфекції в віці 1 року виявлено хоріоретиніт. Вкажіть найбільш ймовірну причину захворювання ?

- A** Токсоплазмоз
- B** Сифіліс
- C** Вірусний гепатит В
- D** Мікоплазмоз
- E** Хламідіоз

Типові тестові задачі для розв'язування на практичних заняттях 6-го курсу

1. Дитина народилася від матері, що є носієм HbsAg. Які профілактичні заходи треба вжити в пологовому будинку?

- A** Імуноглобулінопрофілактика відразу після народження
- B** Імуноглобулінопрофілактика через 1 місяць
- C** Трикратне введення плазмової вакцини
- D** Трикратне введення рекомбінатної вакцини
- E** Вакцинація проти гепатиту В

2. У новонародженої дитини діагностовано гемолітичну хворобу (жовтяничний варіант), що виникла на тлі резус – конфлікту. В пуповинній крові концентрація гемоглобіну становить 170 г/л, загального білірубіну – 42,5 мкмоль/л. Призначено консервативне лікування. Який із критеріїв у подальшому буде визначальним щодо необхідності проведення цій дитині замінного переливання крові?

- A** Погодинний приріст концентрації загального білірубіну крові.
- B** Рівень ретикулоцитів у крові.
- C** Вираженість жовтяничності шкірних покривів.
- D** Поява ахолічних випорожнень.
- E** Стан сечовиділення.

3. Стан недоношеної дитини погіршується на 10-й день життя з появою нападів апное, ознак дихального дистресу, зригувань і здуття живота. Під час об'єктивного огляду – немовля мляве, шкіра блідо-субіктерична з сіруватим відтінком, м'язовий тонус знижений, фізіологічні рефлексі пригнічені, температура тіла 35,9⁰С. У посіві крові на стерильність, взятому 2 дні тому з центрального катетера, – ріст *Pseudomonas aeruginosa*. Призначте лікування новонародженому, обравши оптимальну комбінацію антибактеріальних препаратів

- A** Цефтазидим + амікацин
- B** Цефазолін + нетроміцин
- C** Ампіцилін + гентаміцин
- D** Цефотаксим + ампіцилін
- E** Ванкоміцин + карбеніцилін

4. У хлопчика, який народився від II доношеної вагітності, II пологів наприкінці першої доби життя з'являється жовтяниця. Загальний стан дитини задовільний. Група крові дитини В(III) Rh(+), група крові матері А(II) Rh(-). Назвіть додаткове обстеження, яке дозволить підтвердити попередній діагноз.

- A* Пряма проба Кумбса
- B* Загальний аналіз крові
- C* Вміст білірубину в сироватці крові
- D* Визначення осмотичної резистентності еритроцитів
- E* Визначення активності трансаміназ сироватки крові

5. У перенесеної дитини (гестаційний вік 44 тижні, маса тіла при народженні 4100г), через 6 год після народження з'явилися фокальні судоми. При неврологічному обстеженні на 72 год життя виявлено вогнищеві неврологічні порушення: геміпарез справа, відхилення очей вбік, протилежний геміпарезу; асиметричне розширення зіниць (права зіниця більша). Нейросонографія – незначне підвищення ехогенності мозку, трансілюмінація черепа – обмежене вогнище зниженого світіння над правою скроневою ділянкою. Ліквор у нормі. Попередній діагностичний підсумок:

- A* Пологова травма, субдуральний крововилив
- B* Пологова травма, кефалогематома
- C* Гіпоксично-ішемічна енцефалопатія
- D* Внутрішньошлуночковий крововилив
- E E* Менінгоенцефаліт

6. У доношеного новонародженого хлопчика (маса при народженні 3900г, гестаційний вік 39 тижнів) на першу добу життя розвинулись респіраторні розлади: задишка, аритмічне дихання, напади ціанозу. При огляді спостерігається парадоксальне дихання й відставання в акті дихання лівої частини грудної клітки. Аускультативно зліва – ослаблене дихання і крепітуючі вологі хрипи. Невропатолог діагностував лівобічний парез Дюшена-Ерба. В загальному аналізі крові змін не виявлено. Попередній діагноз?

- A* Лівобічний парез діафрагми
- B* Природжена пневмонія
- C* Респіраторний дистрес синдром
- D* Транзиторне тахіпноє новонароджених
- E* Лівобічний пневмоторакс

4.4. Забезпечення освітнього процесу

1. Мультимедійні проектори, комп'ютери, екрани для мультимедійних презентацій, лекційні презентації.
2. Демонстраційні екрани, ноутбуки, файли у Power Point та Word з задачами «Крок-1», «Крок-2» для практичних та підсумкових занять.
3. Екзаменаційні білети, залікові білети.

5. Підсумковий контроль

5.1. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ДО ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ НА 4-МУ КУРСІ

БЛОК 1: «Найбільш поширені соматичні захворювання у дітей»

1. Надання невідкладної допомоги при синдромі блювоти у дітей.
2. Надання невідкладної допомоги при спазмофілії (рахітогенної тетанії).
3. Надання невідкладної допомоги при гіпервітамінозі Д.
4. **Розрахунок дози вітаміну Д для профілактики та лікування рахіту.**
5. **Невідкладна допомога при судомах у дітей.**
6. Надання невідкладної допомоги при гіпертермії у дітей.

7. **Надання невідкладної допомоги при гострому обструктивному ларингіті.**
8. Надання невідкладної допомоги при гострому клапанному пневмотораксі.
9. Надання невідкладної допомоги при ексудативному плевриті.
10. Показання до призначення та техніка проведення плевральної пункції.
11. Надання невідкладної допомоги при дихальній недостатності у дітей.
12. Показання та правила проведення оксигенотерапії.
13. **Надання невідкладної допомоги при нападі бронхіальної астми у дітей.**
14. Надання невідкладної допомоги при астматичному статусі.
15. Надання невідкладної допомоги при кардіогенному набряку легень.
16. Надання невідкладної допомоги при гострій серцевій недостатності.
17. Надання невідкладної допомоги при судинній недостатності (колапс, зомління).
18. Основні правила призначення серцевих глікозидів.
19. Надання невідкладної допомоги при ядухо-ціанотичному нападі.
20. Зміни лабораторних показників при гострій ревматичній лихоманці у дітей. Їх роль в визначенні активності ревматичного процесу.
21. Надання невідкладної допомоги при виразковій хворобі, ускладненої шлунково-кишковою кровотечею.
22. Дієтотерапія дітей першого року життя з гіпотрофією різного ступеню.
23. Дієтотерапія дітей з хронічними гастродуоденітами.
24. Дієтотерапія при виразковій хворобі у дітей.
25. Дієтотерапія дітей з захворюваннями гепатобіліарної системи.
26. Дієтотерапія дітей з пієлонефритами.
27. Дієтотерапія дітей з гломерулонефритами.

5.2 ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ НА 4-МУ КУРСІ

БЛОК 1. Найбільш поширені соматичні захворювання у дітей

1. Функціональна диспепсія у дітей раннього віку: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
2. Синдром циклічної блювоти: визначення, класифікація (за Римськими критеріями III), етіологія, патогенез, клініка та діагностика, лікування, профілактика.
3. Кольки та функціональний закреп у дітей раннього віку: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
4. Рахіт. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування. Профілактика рахіту.
5. Гіпервітаміноз D. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика, лікування, невідкладна допомога при гострому гіпервітамінозі D, прогноз.
6. Білково-енергетична недостатність у дітей. Визначення, класифікація, клініка, лікування, профілактика, прогноз.
7. Гострі респіраторні інфекції верхніх дихальних шляхів (гострий назофарингіт, гострий фарингіт, гострий ларингофарингіт, гострий трахеїт) у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
8. Гострий обструктивний ларингіт (круп) у дітей. Етіологія, патогенез, клініка та невідкладна допомога.
9. Терапевтичні заходи при лихоманці та судомах у дітей, хворих на ГРВІ.
10. Гострий бронхіт у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
11. Гострий обструктивний бронхіт у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
12. Гострий бронхіоліт у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
13. Рецидивуючий бронхіт у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
14. Пневмонії у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика пневмоній у дітей. Прогноз.

15. Гостра дихальна недостатність у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога.
16. Вроджені вади та хронічні захворювання бронхолегеневої системи у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика. Прогноз.
17. Атопічний дерматит у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика, прогноз. Атопічний марш.
18. Алергічний риніт у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика, прогноз.
19. Кропив'янка у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
20. Бронхіальна астма у дітей. Визначення. Фактори ризику та патофізіологічні механізми розвитку бронхіальної астми. Класифікація, клініка, діагностика, лікування та профілактика бронхіальної астми у дітей, прогноз.
21. Астматичний статус у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога.
22. Найбільш поширені ВВС у дітей. Етіологія, класифікація вад серця, гемодинаміка при найбільш поширених ВВС у дітей (дефекті МШП, дефекті МПП, тетраді Фалло, коарктації аорти, стенозі легеневої артерії, аортальному стенозі, транспозиції артеріальних судин та ВАП).
23. Діагностика найбільш поширених ВВС у дітей. Тактика лікаря та прогноз при найбільш поширених ВВС у дітей. Консервативне лікування. Показання до кардіохірургічного лікування.
24. Діагностика та лікування серцевої недостатності у дітей з ВВС. Вторинна профілактика інфекційного ендокардиту.
25. Кардити у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.
26. Кардіоміопатії у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.
27. Порушення ритму серця та провідності у дітей: класифікація, причини, клініка, діагностика, лікування, прогноз.
28. Артеріальна гіпертензія у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
29. Гостра ревматична лихоманка у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, первинна та вторинна профілактика, прогноз.
30. Системний червоний вовчак у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
31. Дерматоміозит у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
32. Системна склеродермія у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
33. Вузловий ендертеріт у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
34. ЮРА: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, реабілітація, прогноз.
35. Реактивні артропатії у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.
36. Інфекційний ендокардит у дітей: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, первинна та вторинна профілактика, прогноз.
37. Функціональна диспепсія, абдомінальний біль у дітей старшого віку. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
38. Гастроезофагальний рефлюкс, дуоденогастральний рефлюкс у дітей старшого віку. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
39. Органічні захворювання стравоходу та шлунку у дітей старшого віку. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
40. Синдром подразненого кишечника та функціональний закріп у дітей старшого віку.

- Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
41. Неспецифічний виразковий коліт та хвороба Крона у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, прогноз.
  42. Дисфункції жовчного міхура та сфінктера Одді у дітей. Етіологія, клініка, діагностика, лікування та профілактика.
  43. Етіологія, клініка, діагностика, лікування та профілактика органічних захворювань біліарної системи у дітей старшого віку.
  44. Екзокринна недостатність підшлункової залози у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
  45. Гострий та хронічний панкреатит у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
  46. Інфекції сечової системи у дітей. Визначення, класифікація, диференціальна діагностика інфекцій нижніх та верхніх сечових шляхів.
  47. Цистити у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
  48. Пієлонефрити у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
  49. Гломерулонефрит у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
  50. Хронічна ниркова недостатність у дітей. Фактори ризику виникнення, етіологія, патогенез, стадії захворювання, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.
  51. Дисметаболічні нефропатії у дітей. Визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ НА 5-МУ КУРСІ

Неонатологія, хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей

1. Організація надання неонатальної допомоги в Україні.
2. Медичний догляд за здоровою новонародженою дитиною.
3. Медичний догляд за новонародженою дитиною з малою масою тіла при народженні.
4. Визначення поняття „недоношеність”. Класифікація недоношених дітей за показником ”маса тіла при народженні” та співвідношенням фізичного розвитку та гестаційного віку.
5. Причини затримки внутрішньоутробного розвитку плода. Особливості адаптації дітей зі ЗВУР та принципи виходжування.
6. Оцінка морфологічної та нейро-функціональної зрілості передчасно народжених дітей (за шкалою Балард).
7. Особливості терморегуляції передчасно народжених дітей, методи профілактики гіпотермії.
8. Профілактика та лікування гіпоглікемії у недоношених дітей.
9. Механізми розвитку гіпербілірубінемії передчасно народжених немовлят, можливі наслідки. Тактика ведення.
10. Невідкладна допомога при апное у недоношених дітей. Показання до застосування штучної вентиляції легень. Ускладнення тривалої ШВЛ: бронхолегенева дисплазія, ретинопатія недоношених дітей.
11. Етапи виходжування передчасно народжених дітей. Принципи транспортування. Критерії виписки зі стаціонару. Особливості диспансерного спостереження за недоношеними дітьми в поліклініці. Профілактика анемії, лактазної недостатності, дисбактеріозу, рахіту.
12. Принципи вигодовування передчасно народжених новонароджених. Вибір способу годування в залежності від гестаційного віку та стану дитини.

13. Етіологічні, клінічні та лабораторні критерії діагнозу „асфіксії новонародженого”, патогенез асфіксії. Критерії ступеню важкості асфіксії.

14. Первинна реанімація новонароджених та післяреанімаційна допомога новонародженим.

15. Визначення терміну „пологова травма” та чинники її розвитку.

16. Пологові травми м'яких тканин. Адипонекроз. Пошкодження грудинно-ключично-соскоподібного м'язу. Диференціальний діагноз пологової пухлини та кефалогематоми.

17. Пологова травма спинного мозку та плечового сплетення. Парези і паралічи Дюшена-Ерба, Дежерін-Клюмпке.

18. Диференціальна діагностика внутришньочерепних крововиливів гіпоксичного та травматичного генезу у новонароджених.

19. Поняття про сурфактантну систему легень. Чинники розвитку РДС у новонароджених. Методи антенатальної профілактики.

20. Оцінка ступеня тяжкості дихальної недостатності при РДС. Діагностика РДС.

21. Принципи лікування РДС у новонароджених.

22. Класифікація пневмоній новонароджених в залежності від шляху та терміну інфікування. Етіологія.

23. Фактори ризику розвитку пневмоній у новонароджених. Патогенез. Особливості перебігу пневмоній у новонароджених в залежності від шляху інфікування та етіології.

24. Принципи діагностики та лікування пневмоній у новонароджених. Особливості етіотропної терапії.

25. Еритроцитарні антигенні системи крові людини. Етіологія, патогенез ГХН. Класифікація. Клінічно-лабораторні критерії анемічної, жовтяничної та набрякової форм ГХН. Стадії перебігу білірубінової енцефалопатії.

26. Методи антенатальної діагностики та профілактики гемолітичної хвороби плода. Лікування гемолітичної хвороби новонароджених. Показання до проведення операції замінного переливання крові. Техніка операції та її можливі ускладнення.

27. Особливості системи гемостазу у новонароджених. Чинники розвитку геморагічної хвороби. Клінічні особливості ранньої, класичної та пізньої форм геморагічної хвороби.

28. Диференційна діагностика геморагічної хвороби та синдрому „заковтнутої крові”. Невідкладна допомога при шлунково-кишкової кровотечі. Лікування та профілактика геморагічної хвороби.

29. Визначення терміну „TORCH-інфекції”. Фактори ризику розвитку ВУІ. Характер ураженні при ВУІ в залежності від терміну та шляху інфікування плода. Методи ранньої діагностики та профілактики ВУІ.

30. Клінічні прояви ВУІ в залежності від етіології (вроджений токсоплазмоз, краснуха, неонатальна герпетична та цитомегаловірусна інфекція). Принципи лікування ВУІ. Етіотропна та імунотерапія.

31. Омфаліт. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Діагностика. Профілактика та лікування.

32. Везикулопустульоз, пухирчатка новонародженого, ексфоліативний дерматитРіттера. Етіологія, клініка, лікування. Профілактика.

33. Визначення терміну „неонатальний сепсис”. Чинники розвитку. Класифікація, етіологія, клінічно-лабораторні критерії діагностики. Принципи лікування та профілактики неонатального сепсису.

34. Питання біоетики в сучасній перинатології та неонатології.

35. Визначення поняття анемії. Класифікація анемії у дітей.

36. Залізодефіцитні анемії у дітей. Причини виникнення, клініка, діагностика, диференціальна діагностика. Лікування та профілактика залізодефіцитної анемії у дітей.

37. Постгеморагічна анемія у дітей. Етіологія, патогенез, діагностика. Невідкладна допомога при кровотечах.

38. Лейкемії у дітей. Причини виникнення. Класифікація лейкемії. Її зв'язок зі схемою кровотворення. Клінічні варіанти перебігу, діагностика та диференціальна діагностика гострої лімфобластної лейкемії у дітей.
39. Принципи лікування лейкемії у дітей (гострої лімфобластної лейкемії, гострої мієлоїдної лейкемії, хронічної мієлоїдної лейкемії). Цитостатики. Класифікація лікувальних засобів, що застосовуються як цитостатики. Показання до їх застосування. Ускладнення цитостатичної терапії (негайні, відстрочені, віддалені).
40. Класифікація гемобластозів. Лімфогрануломатоз у дітей. Етіологія, патогенез, стадії захворювання.
41. Діагностика, диференціальна діагностика лімфогрануломатозу у дітей з іншими лімфаденопатіями, лімфаденітами, гемобластозами. Клініка, лікування, прогноз лімфогрануломатозу у дітей. Невідкладна допомога при синдромі стиснення верхньої порожнистої вени.
42. Класифікація геморагічних захворювань у дітей.
43. Гемофілія А та В. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Прогноз у дітей. Замісна терапія при наданні невідкладної допомоги хворим на гемофілію. Антигемофільні препарати (концентрати факторів згортання крові, СЗП) та їх застосування.
44. Геморагічний васкуліт у дітей. Етіологія, патогенез, клінічні форми, діагностика диференціальна діагностика, лікування, прогноз.
45. Тромбоцитопенічна пурпура у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, прогноз. Невідкладна допомога при кровотечах.
46. Цукровий діабет у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Особливості перебігу цукрового діабету в ранньому та підлітковому віці. Критерії компенсації цукрового діабету у дітей.
47. Режим інсулінотерапії цукрового діабету у дітей. Препарати інсуліну.
48. Особливості дієти при компенсованому та некомпенсованому цукровому діабеті у дітей.
49. Гіперглікемічна кетоацидотична кома у дітей. Причини, клініка, діагностика, невідкладна допомога.
50. Гіпоглікемічна кома у дітей. Причини виникнення, клініка, діагностика, невідкладна допомога.
51. Диференціальна діагностика гіперглікемічної та гіпоглікемічної ком у дітей.
52. Порушення росту у дітей. Гіпофізарний нанізм. Причини, клініка, диференціальний діагноз. Лікування та прогноз.
53. Ожиріння у дітей. Причини, клінічні форми. Принципи комплексного лікування різних клінічних форм ожиріння у дітей. Профілактика.
54. Автоімунний тиреоїдит у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, прогноз.
55. Дифузний токсичний зоб у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальний діагноз. Лікування. Прогноз.
56. Ендемічний зоб у дітей. Причини, клініка, діагностика, лікування, профілактика.
57. Гіпотиреоз у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, рання діагностика. Лікування, прогноз.
58. Клініка та діагностика вродженого гіпотиреозу у дітей. Лікування. Прогноз.
59. Клініка та діагностика адено-генітального синдрому у дітей. Лікування. Невідкладна допомога при сільвтрачаючій формі адено-генітального синдрому.
60. Порушення статевих розв'язків у хлопчиків і дівчаток. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
61. Диференціальна діагностика варіантів інтерсексуалізму. Методи дослідження.

Принципи лікування.

Блок 2.

Дитячі інфекційні хвороби

1. Особливості інфекційного процесу та імунітету у дітей. Профілактика дитячих інфекційних хвороб (специфічна і неспецифічна). Організація профілактичних щеплень дітям.
2. Дифтерія. Етіологія, епідеміологія. Патогенез різних клінічних форм. Дифтерія мигдаликів. Клінічні форми. Ускладнення. Дифтерійний ларинготрахеїт. Дифтерія носа, ока, статевих органів, шкіри. Діагностика. Лікування дифтерії. Протидифтерійна сироватка, умови її ефективної дії, методика введення. Профілактика дифтерії.
3. Скарлатина. Етіологія, епідеміологія, патогенез. Класифікація скарлатини. Клінічна картина типових і атипичних форм. Ускладнення. Лікування. Профілактика.
4. Кір. Етіологія, епідеміологія, патогенез. Клініка типових та атипичних форм. Ускладнення. Основні принципи лікування. Профілактика кору.
5. Краснуха. Етіологія, патогенез. Клініка, діагностика. Вроджена краснуха. Лікування. Профілактика.
6. Коклюш. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Особливості коклюшу у дітей грудного віку. Ускладнення. Лабораторні методи діагностики. Етіотропна та патогенетична терапія хворих на коклюш. Профілактика.
7. Вітряна віспа. Етіологія, епідеміологія, патогенез. Клінічна картина типових і атипичних форм вітряної віспи. Ускладнення. Лікування, профілактика.
8. Оперізуєчий герпес. Діагностика. Лікування.
9. Герпетична інфекція (простий герпес). Етіологія, шляхи зараження. Клінічні форми, діагностика. Лікування.
10. Паротитна інфекція. Етіологія, епідеміологія. Класифікація. Клінічна картина різних форм епідемічного паротиту (паротит, субмаксиліт, сублінгвіт, панкреатит, орхіт, менінгіт та ін.). Лікування. Профілактика.
11. Грип. Клінічний перебіг. Особливості у дітей раннього віку. Ускладнення, їх патогенез. Лікування. Профілактика.
12. Парагрипозна і респіраторно-синцитіальна інфекції у дітей. Особливості клінічних проявів. Лікування, профілактика.
14. Аденовірусна інфекція. Шляхи передачі. Особливості перебігу у дітей раннього віку. Лікування. Профілактика.
11. Ангіни у дітей. Етіологічні особливості залежно від віку. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування. Тактика ведення хворих на ангіни вдома.
12. Менінгококова інфекція. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічні форми. Клінічна картина менінгококового менінгіту. Особливості перебігу у дітей 1-го року життя.
13. Менінгококцемія, клінічна картина. Лабораторна діагностика. Основні принципи лікування. Профілактика. Невідкладні стани при менінгококовій інфекції (інфекційно-токсичний шок, набряк мозку), діагностика, лікування на догоспітальному етапі і в стаціонарі.
14. Інфекційний моноклеоз. Етіологія. Клінічна картина. Лабораторні методи діагностики. Основні принципи лікування.
19. Поліомієліт. Етіологія. Клініка. Лікування. Профілактика.
20. Ентеровірусна інфекція. Етіологія. Епідеміологія. Клінічні форми. Діагностика. Лікування. Профілактика.
21. Шигельози у дітей. Захворюваність в різних вікових групах. Клініка, діагностика. Лікування. Профілактика.
22. Сальмонельози у дітей. Етіологія, патогенез. Клінічні форми. Лікування. Профілактика.
23. Ешерихіози у дітей. Етіологія. Клінічні особливості у дітей різних вікових груп залежно від збудника. Лікування. Профілактика.
24. Гострі кишкові інфекції у новонароджених. Етіологічна структура. Клінічні особливості. Діагностика. Лікування.

25. Псевдотуберкульоз. Епідеміологічні особливості у дітей. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування, профілактика.
26. Іерсиніоз кишковий. Особливості епідеміології у дітей різного віку. Патогенез. Клінічні форми. Діагностика. Лікування. Профілактика.
27. Ротавірусна інфекція. Етіологія, епідеміологія, патогенез. Клінічна картина. Лікування.
28. Вірусний гепатит А. Етіологія. Клінічна картина у дітей. Лабораторна діагностика. Лікування. Профілактика.
29. Вірусний гепатит В. Етіологія, патогенез. Особливості перебігу у дітей раннього віку. Лабораторна діагностика. Принципи терапії.
30. Особливості діагностики і перебігу вірусних гепатитів С, D, E та інших у дітей.
31. ВІЛ-інфекція / СНІД у дітей. Епідеміологія. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
32. TORCH-інфекції: токсоплазмоз, краснуха, цитомегаловірусна інфекція, герпетична інфекція. Характеристика збудників, епідеміологія, патогенез вроджених та набутих форм, клінічні прояви в залежності від шляху та термінів зараження. Лабораторна діагностика гострих, реактивованих та латентних форм. Принципи лікування та профілактики.

Перелік практичних навичок, засвоєння яких контролюється під час підсумкового контролю за блоком 1

I. Аналіз лабораторних та інструментальних досліджень у дітей

1. Загальноклінічний аналіз крові
2. Загальноклінічний аналіз сечі
3. Загальний аналіз калу
4. Білок крові та його фракції, гостро фазові показники
5. Глюкоза крові
6. Ліпідний профіль крові
7. Електроліти крові
8. Трансамінази крові
9. Креатинін, сечовина крові
10. Загальний білірубін крові та його фракції, аналізувати криву Полачека
11. Коагулограма
12. ЕКГ
13. Промєневе дослідження ЦНС, органів грудної та черевної порожнини, сечової системи, щитовидної залози, черепа, кісток, суглобів.
14. Мікробіологічне дослідження біологічних рідин та виділень
15. Полімеразна ланцюгова реакція, імуноферментний аналіз
16. Загальний аналіз стернального пунктату
17. Загальний аналіз спинномозкової рідини

II. Медичні маніпуляції в педіатрії

1. Визначати групи крові, резус-належність у дітей
2. Виконувати штучне дихання, непрямий масаж серця у дітей
3. Вимірювати артеріальний тиск у дітей
4. Проводити первинний туалет новонародженого
5. Проводити реєстрацію ЕКГ у дітей
6. Проводити ін'єкції лікарських речовин у дітей

III. Надання допомоги при невідкладних станах у дітей

1. Асфіксія новонароджених
2. Гостра дихальна недостатність у новонароджених
3. Судомний синдром у дітей
4. Кровотечі у дітей
5. Геморагічний шок у дітей
6. Гіперглікемічна кетоацидотична та гіпоглікемічна коми у дітей
7. Тиреотоксичний криз у дітей

Перелік практичних навичок, засвоєння яких контролюється під час підсумкового контролю за блоком 2. Дитячі інфекційні хвороби

Аналіз лабораторних та інструментальних досліджень

1. Загальний аналіз крові
2. Загальний аналіз сечі
3. Загальний аналіз ліквору
4. Копрограма
5. Серологічні реакції при інфекційних захворюваннях
6. Бактеріологічне дослідження біологічних рідин та виділень
7. Імунологічні маркери інфекційних захворювань
8. Білірубін крові та його фракції
9. Лужна фосфатаза, тимолова проба, трансамінази крові.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ НА 6-МУ КУРСІ

БЛОК 1. Найбільш поширені соматичні захворювання у дітей

1. Диференційна діагностика пневмонії у дітей. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах перебігу пневмонії. Профілактика пневмонії та її ускладнень у дітей.
2. Диференційна діагностика ускладнень пневмонії у дітей. Тактика ведення хворого при різних клінічних варіантах ускладнень пневмонії у дітей.
3. Невідкладна допомога при гострій дихальній недостатності в залежності від причини виникнення та ступеня тяжкості.
4. Диференційна діагностика синдрому бронхіальної обструкції у дітей різного віку. Тактика ведення хворого.
5. Диференційна діагностика ускладнень синдрому бронхіальної обструкції у дітей. Тактика ведення хворого.
6. Невідкладна допомога при важкому нападі бронхіальної астми у дітей.
7. Диференційна діагностика бронхіальної астми у дітей. Тактика ведення хворого. Профілактика бронхіальної астми та її ускладнень у дітей. Диспансерний нагляд.
8. Профілактика синдрому бронхіальної обструкції у дітей різного віку.
9. Диференційна діагностика спадкових, вроджених та хронічних захворювань бронхолегеневої системи (муковісцидоза, ідіопатичного гемосидероза легень, первинної циліарної дискінезії, синдрому Вільмса-Кемпбелла, бронхомалії, аплазії і гіпоплазії легень, дефіцита α_1 -антитрипсину, бронхолегеневої дисплазії, секвестрації легень) у дітей.
10. Тактика ведення хворого при спадкових, вроджених та хронічних захворюваннях бронхолегеневої системи та їх ускладненнях у дітей.
11. Профілактика спадкових, вроджених та хронічних захворювань бронхолегеневої системи у дітей. Диспансерний нагляд.
12. Диференційна діагностика ціанозу у дітей. Тактика ведення хворої дитини.
13. Диференційна діагностика задишки у дітей. Тактика ведення хворого.
14. Диференційна діагностика кардіомегалії у дітей. Тактика ведення хворого.
15. Диференційна діагностика вроджених та набутих вад серця у дітей. Тактика ведення дітей при вроджених та набутих вадах серця. Диспансерний нагляд.
16. Невідкладна допомога при гострій серцевій недостатності у дітей.
17. Вторинна профілактика інфекційного ендокартиту у дітей.
18. Диференційна діагностика екстрасистолії, пароксизмальної тахікардії, миготливої аритмії та повної атріо-вентрикулярної блокади у дітей.
19. Тактика ведення хворого при

екстрасистолії, пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, повній атріовентрикулярній блокаді у дітей.

20. Профілактика порушень серцевого ритму та провідності у дітей.

21. Невідкладна допомога при пароксизмальній тахікардії, миготливій аритмії, МАС-синдромі у дітей.

22. Диференційна діагностика системних захворювань сполучної тканини та системних васкулітів у дітей. Тактика ведення хворого. Диспансерний нагляд.

23. Первинна та вторинна профілактика гострої ревматичної лихоманки у дітей.

24. Диференційна діагностика артритів у дітей. Тактика ведення хворого. Профілактика реактивних артритів у дітей.

25. Диференційна діагностика функціональних (синдрому циклічної блювоти, функціональної диспепсії) та органічних (хронічного гастриту, хронічного гастродуоденіту, виразкової хвороби шлунку і дванадцятипалої кишки) захворювань верхнього відділу травного тракту у дітей.

26. Диференційна діагностика функціональних та органічних захворювань стравоходу, шлунка та дванадцятипалої кишки у дітей.

27. Тактика ведення хворого при функціональних та органічних захворюваннях стравоходу, шлунка та дванадцятипалої кишки у дітей. Диспансерний нагляд.

28. Диференційна діагностика виразкової хвороби шлунка і дванадцятипалої кишки у дітей. Тактика ведення хворого. Профілактика виразкової хвороби шлунка і дванадцятипалої кишки у дітей. Диспансерний нагляд.

29. Диференційна діагностика ускладнень виразкової хвороби шлунка і дванадцятипалої кишки у дітей. Невідкладна допомога при ускладненнях виразкової хвороби шлунка і дванадцятипалої у дітей.

30. Диференційна діагностика функціональних та органічних захворювань кишечника у дітей. Тактика ведення хворого.

31. Диференційна діагностика первинного (дісахарідазна недостатність, ексудативна ентеропатія, целіакія, муковісцидоз) та вторинного (хронічний ентерит, ентероколіт) синдрому мальабсорбції у дітей. Тактика ведення хворого. Диспансерний нагляд.

32. Диференційна діагностика гострого та хронічного панкреатиту у дітей. Тактика ведення хворого. Профілактика гострого та хронічного панкреатиту у дітей. Диспансерний нагляд.

33. Диференційна діагностика захворювань, що супроводжуються екзокринною недостатністю підшлункової залози у дітей.

34. Диференційна діагностика функціональних та органічних захворювань жовчного міхура та сфінктера Одді у дітей. Тактика ведення хворого. Профілактика функціональних та органічних захворювань жовчного міхура та сфінктера Одді у дітей. Диспансерний нагляд.

35. Диференційна діагностика хронічного гепатиту у дітей. Тактика ведення хворого. Профілактика хронічного гепатиту та портальної гіпертензії у дітей. Диспансерний нагляд.

36. Невідкладна допомога при гострій печінковій недостатності та ускладненнях синдрому портальної гіпертензії у дітей.

37. Диференційна діагностика найбільш поширених інфекційно-запальних захворювань сечової системи (інфекції сечової системи, уретрит, цистит, пієлонефрит) у дітей. Тактика ведення хворого. Профілактика. Диспансерний нагляд.

38. Диференційна діагностика ускладнень найбільш поширених інфекційно-запальних захворювань сечової системи (інфекції сечової системи, уретрит, цистит, пієлонефрит) у дітей. Тактика ведення хворого.

39. Диференційна діагностика спадкових тубілопатій (фосфат-діабет, синдром Дебре-де Тоні-Фанконі, нирковий нецукровий діабет, нирковий

тубулярний ацидоз) у дітей. Тактика ведення хворого. Диспансерний нагляд.

40. Диференційна діагностика дизметаболических нефропатій у дітей. Тактика ведення хворого. Диспансерний нагляд.

41. Принципи лікування хронічної ниркової недостатності у дітей. Диспансерний нагляд.

42. Невідкладна допомога при гострій затримці сечі.

43. Диференційна діагностика гострого та хронічного гломерулонефриту, інтерстиціального та спадкового нефриту у дітей. Тактика ведення хворого. Диспансерний нагляд.

44. Невідкладна допомога при гострій нирковій недостатності у дітей.

45. Порядок проведення обов'язкових профілактичних оглядів дитини віком до трьох років. Оцінка фізичного та психо-моторного розвитку дитини до трьох років.

46. Рациональне вигодовування та харчування дитини віком до трьох років. Принципи ефективного консультування.

47. Тактика лікаря загальної практики при порушенні фізичного та нерво-психічного розвитку дітей перших трьох років життя.

48. Диференційна діагностика та профілактика найбільш поширених дефіцитних станів (хронічних розладів харчування, рахіту, дефіцитних анемії, гіповітамінозів) у дітей раннього віку. Тактика ведення хворого. Диспансерний нагляд.

49. Специфічна профілактика інфекційних захворювань у дітей. Національний календар профілактичних щеплень.

50. Диференційна діагностика жовтяниці у новонароджених дітей. Тактика ведення новонароджених з проявами жовтяниці на амбулаторному етапі.

51. Диференціальна діагностика перинатальних уражень ЦНС у немовлят. Тактика ведення дітей з перинатальними ураженнями ЦНС на амбулаторному етапі.

52. Стратегія інтегрованого ведення хвороб дитячого віку та її мета. Загальні ознаки небезпеки стану дитини.

53. Оцінка, класифікація, лікування, консультація та наступне спостереження дітей при кашлі, ускладненому диханні, діареї, проблемах з вухом, болі в горлі, лихоманці, порушеннях живлення та анемії, при наявності ВІЛ-інфекції віком від 2-х місяців до 5 років.

54. Оцінка, класифікація, лікування, консультація та наступне спостереження дітей віком до 2-х місяців з жовтяницею, діареєю, проблемами годування та низькою масою тіла, вкрай тяжким захворюванням та місцевою бактеріальною інфекцією.

55. Порядок та терміни проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів дітей підліткового віку.

56. Оцінка фізичного розвитку та статевого дозрівання дітей підліткового віку. Профілактика ожиріння у підлітків. Медичне та психологічне консультування.

57. Клінічні варіанти вегетативних дисфункцій у дітей. Тактика лікаря загальної практики при вегетативних дисфункціях та артеріальній гіпертензії у дітей. Профілактика вегетативної дисфункції та артеріальної гіпертензії у дітей.

58. Диференційна діагностика первинної та вторинної артеріальної гіпертензії у дітей підліткового віку. Тактика ведення хворого на артеріальну гіпертензію на дільниці.

59. Надання невідкладної допомоги при вегетативних кризах, гіпертензивній кризі.

60. Кашель: сновні види та причини кашлю. Диференційна діагностика захворювань, провідним симптомом яких є кашель.

61. Диференційне застосування лікарських засобів, які використовуються в терапії дітей з кашлем.

62. Диференційна діагностика абдомінального болю у дітей. Тактика

ведення хворого. Показання до консультування дитячим хірургом.

63. Блідість у дітей. Диференціальна діагностика та лікування захворювань та станів, які супроводжуються блідістю у дітей. Показання до консультації дитячим гематологом.

64. Невідкладна допомога при гострій кровотечі.

65. Лімфаденопатії у дітей. Диференційна діагностика. Тактика лікаря. Показання доконсультації дитячим гематологом.

66. Диференціальна діагностика та лікування захворювань і станів, які супроводжуються гепатомегалією та спленомегалією у дітей.

67. Лихоманка у дітей. Види лихоманки. Диференційна діагностика захворювань, які супроводжуються лихоманкою у дітей. Тактика ведення хворого.

68. Показання до призначення антипіретиків в педіатрії. Невідкладна допомога при фебрильних судомах.

БЛОК 2. Дитячі інфекційні хвороби

1. Кір. Клініка типових та атипичних форм. Ускладнення. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

2. Краснуха. Диференційна діагностика набуті та вроджені краснухи. Лікування. Профілактика.

3. Вітряна віспа. Клінічна картина типових і атипичних форм вітряної віспи. Ускладнення. Диференційна діагностика. Лікування, профілактика.

4. Оперізуючий герпес. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

5. Герпетична інфекція (простий герпес). Клінічні форми. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

6. Скарлатина. Клінічна картина типових і атипичних форм. Ускладнення. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

7. Ангіни у дітей. Етіологічні особливості залежно від віку. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування. Тактика ведення хворих на ангіни вдома.

8. Псевдотуберкульоз. Диференціальна діагностика. Лікування, профілактика.

9. Дифтерія. Клінічні форми. Ускладнення. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика дифтерії.

10. Дифтерійний ларинготрахеїт. Клініка. Диференційна діагностика справжнього та несправжнього крупу. Невідкладна допомога.

11. Інфекційний мононуклеоз. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

12. Коклюш. Особливості перебігу у дітей грудного віку. Ускладнення. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

13. Апноїна форма коклюшу. Клініко-патогенетичні особливості. Профілактика зупинки дихання у дітей при коклюші. Невідкладна допомога при апное.

14. Паротитна інфекція. Клінічна картина різних форм епідемічного паротиту (паротит, субмаксиліт, сублінгвіт, панкреатит, орхіт, менінгіт та ін.). Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

15. Менінгококова інфекція. Клінічні форми. Особливості перебігу у дітей 1-го року життя. Диференційна діагностика менінгококцемії. Лікування. Профілактика.

16. Інфекційно-токсичний шок при менінгококцемії. Діагностика. Невідкладна допомога.

17. Бактеріальні та вірусні менінгіти у дітей. Клінічні особливості в залежності від віку дитини. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

18. Енцефаліти у дітей. Етіологічна структура. Клінічні особливості. Лабораторна та інструментальна діагностика. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

19. набряк-набухання головного мозку при менінгітах та енцефалітах у дітей. Діагностика. Невідкладна допомога.

20. Поліомієліт. Клінічні форми. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

21. Ентеровірусна інфекція. Клінічні форми. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

22. Шигельози у дітей. Особливості перебігу в різних вікових групах. Диференційна

діагностика. Лікування. Профілактика.

23. Сальмонельози у дітей. Особливості перебігу в різних вікових групах. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

24. Ешерихіози у дітей. Клінічні особливості у дітей різних вікових груп залежновід збудника. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

25. Гострі кишкові інфекції у новонароджених. Етіологічна структура. Клінічні особливості. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

26. Іерсиніоз кишковий. Особливості перебігу у дітей різного віку. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

27. Ротавірусна інфекція. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

28. Токсико-ексикоз при гострих кишкових інфекціях. Етіологічна структура. Види ексикозу. Клініко- лабораторна діагностика. Невідкладна допомога.

29. Нейротоксикоз при гострих кишкових інфекціях. Етіологічна структура. Клініко- лабораторна діагностика. Невідкладна допомога.

30. Вірусний гепатит А. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

31. Вірусний гепатит В. Особливості перебігу у дітей раннього віку. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

32. Особливості діагностики і перебігу вірусних гепатитів С, D, E та інших у дітей. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

33. Гостра печінкова недостатність при вірусних гепатитах у дітей. Клініко- лабораторна діагностика. Невідкладна допомога.

34. Грип. Клінічний перебіг. Особливості у дітей раннього віку. Ускладнення. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика. Невідкладна допомога при гіпертермічному та судомному синдромі.

35. Грип пандемічний. Особливості епідеміології та клініки на сучасному етапі. Ускладнення. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

36. Парагрип. Особливості клінічних проявів. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

37. Гострий стенозуючий ларинготрахеїт (ГСЛТ) при ГРВІ у дітей. Діагностика. Диференційна діагностика зі справжнім крупом. Невідкладна допомога.

38. Респіраторно-синцитіальні інфекції у дітей. Особливості клінічних проявів. Диференційна діагностика. Лікування, профілактика.

39. Аденовірусна інфекція. Особливості перебігу у дітей раннього віку. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

40. ВІЛ-інфекція / СНІД у дітей. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика.

41. TORCH-інфекції: токсоплазмоз, краснуха, цитомегаловірусна інфекція, герпетична інфекція. Клінічні прояви вроджених та набутих форм в залежності від шляху та термінів зараження. Лабораторна діагностика гострих, реактивованих та латентних форм. Принципи лікування та профілактики.

42. Імунопрофілактика дитячих інфекційних хвороб. Організація профілактичних щеплень дітям. Протипоказання до вакцинації. Поствакцинальні реакції та ускладнення, їх діагностика та лікування.

43. Анафілактичний шок при щепленні. Діагностика, невідкладна допомога.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ЗАСВОЄННЯ ЯКИХ КОНТРОЛЮЄТЬСЯ ПІД ЧАС ПМК МОДУЛЮ 1

I. Аналіз лабораторних та інструментальних досліджень

1. Загальний аналіз крові
2. Загальний аналіз сечі
3. Аналіз сечі за Зимницьким
4. Аналіз сечі за Нечипоренком
5. Аналіз сечі на діастазу
6. Загальний аналіз калу
7. Білок крові та його фракції, гостро фазові показники

8. Глюкоза крові
9. Електроліти крові
10. Ліпідний профіль крові
11. Лужна фосфатаза крові
12. Трансамінази крові
13. Креатинін, сечовина крові
14. Загальний білірубін крові та його фракції, аналізувати криву Полачека
15. Коагулограма
16. Аналіз плевральної рідини
17. Аналіз синовіальної рідини
18. Загальний аналіз харкотиння
19. Загальний імунологічний профіль крові
20. Серологічні реакції при автоімунних захворюваннях
21. Мікробіологічне дослідження біологічних рідин та виділень
22. Променеве дослідження ЦНС, органів грудної та черевної порожнини, сечової системи.
23. Дослідження функції зовнішнього дихання
24. ЕКГ
25. Ендоскопічне дослідження бронхів
26. Ендоскопічне дослідження травного тракту
27. Ехокардіографія
28. Променеве дослідження кісток та суглобів
29. Променеве дослідження ЦНС
30. Туберкулінодіагностика
31. Фракційне дослідження шлункового соку, жовчі та рН-метрія шлунку

II. Медичні маніпуляції

1. Проводити реєстрацію ЕКГ
2. Проводити ін'єкції лікарських речовин
3. Вимірювати артеріальний тиск
4. Проводити катетеризацію сечового міхура м'яким зондом
5. Виконувати плевральну пункцію
6. Виконувати штучне дихання, непрямий масаж серця
7. Визначати групи крові, резус-належність

III. Надання допомоги при невідкладних станах

1. Астматичний стан
2. Анафілактичний шок
3. Гостра дихальна недостатність
4. Гостра серцева недостатність
5. Напад пароксизмальної тахікардії
6. Морган'ї-Адамс-Стокс синдром
7. Гіпертензивна криза
8. Колапс
9. Гостра печінкова недостатність
10. Гостра ниркова недостатність
11. Шлунково-кишкова кровотеча

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ЗАСВОЄННЯ ЯКИХ КОНТРОЛЮЄТЬСЯ ПІД ЧАС ПМК МОДУЛЮ 2 «Дитячі інфекційні хвороби»

I. Аналіз лабораторних та інструментальних досліджень

1. Загальний аналіз крові
2. Загальний аналіз сечі
3. Загальний аналіз ліквору
4. Копрограма
5. Серологічні реакції при інфекційних захворюваннях
6. Бактеріологічне дослідження біологічних рідин та виділень
7. Імунологічні маркери інфекційних захворювань

8. Білірубін крові та його фракції
9. Лужна фосфатаза, тимолова проба, трансамінази крові
- 2. Надання допомоги при невідкладних станах:**
  1. Дифтерійний круп
  2. Апноє при коклюші
  3. Інфекційно-токсичний шок при менінгококовій інфекції
  4. набряк-набухання головного мозку при менінгітах та енцефалітах
  5. Токсико-ексикоз при гострих кишкових інфекціях
  6. Нейротоксикоз при гострих кишкових інфекціях
  7. Гостра печінкова недостатність при вірусних гепатитах
  8. Гострий стенозуючий ларинготрахеїт при ГРВІ
  9. Гіпертермічний синдром при грипі
  10. Фебрильні судоми при грипі
  11. Анафілактичний шок при щепленні

«0» варіант екзаменаційного білету для студентів 4-го курсу

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Освітньо-кваліфікаційний рівень – магістр

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я

спеціальність 222 Медицина

Навчальна дисципліна – ПЕДІАТРІЯ

Варіант № 0

1. Функціональна диспепсія у дітей раннього віку: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування, профілактика. - **максимальна кількість балів – 20**
2. Гіпервітаміноз D. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, профілактика, лікування, невідкладна допомога при гострому гіпервітамінозі D, прогноз. - **максимальна кількість балів – 20**
3. Рецидивуючий бронхіт у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування та профілактика. - **максимальна кількість балів – 20**
4. Гострий та хронічний панкреатит у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування, профілактика, прогноз. **максимальна кількість балів – 20**

Затверджено на засіданні кафедри «медичної біології та хімії, біохімії, мікробіології, фізіології, патофізіології та фармакології», протокол № ___ від «__» _____ 2021 р.

Завідувач кафедри

проф. ЗакМ.Ю.

Екзаменатор

доцент б.в.з. Чернишов О.В.

Приклад підсумкової контрольної роботи

Вирішення задач Крок-2

1. Дитині 4 місяці. Розвивається нормально. Об'єктивно: права межа відносно серцевої тупості знаходиться по правій парастернальній лінії, верхня - друге ребро, ліва - на 2 см назовні від середньоключичної лінії. Як інтерпретувати отримані результати?

А. Кардіоміопатія

- В.** Вікова норма
- С.** Легенева гіпертензія
- Д.** Вроджена вада серця
- Е.** Гіпертрофія, кардит

2. У дівчинки 9-ти місяців при об'єктивному обстеженні відмічаються: блідість шкірних покривів, виникнення ціанозу під час неспокою. Перкуторно: розширення меж серця в поперечному напрямку. Аускультативно: зліва від груднини у 3-4 міжребер'ї вислуховується тривалий систолічний шум, що проводиться над усією ділянкою серця і на спину. Яку вроджену ваду серця можна запідозрити у дитини?

- А.** Стеноз легеневої артерії
- В.** Тетрада Фалло
- С.** Дефект міжшлуночкової перегородки
- Д.** Дефект міжпередсердної перегородки
- Е.** Коарктація аорти

3. У 1-місячного хлопчика з симптомами збудження окружність голови складає 37 см, розміри великого тім'ячка 2x2 см. Дитина зригує після годування малими порціями молока; випорожнення нормальні за складом та об'ємом. М'язовий тонус у нормі. Який діагноз найбільш імовірний?

- А.** Пілоростеноз
- В.** Менінгіт
- С.** Пілороспазм
- Д.** Мікроцефалія
- Е.** Краніостеноз

4. Дитині 7 місяців. Маса тіла при народженні - 3450 г. Знаходиться на природньому вигодовуванні. Підгодовування введено своєчасно. Визначте добову потребу цієї дитини у білку:

- А.** 2,0 г/кг
- В.** 4,0 г/кг
- С.** 3,5 г/кг
- Д.** 3,0 г/кг
- Е.** 2,5 г/кг

5. Дівчинка 13-ти років скаржиться на підвищення температура тіла до 37,4°C впродовж останніх 2-х місяців після перенесеної ГРВІ. Об'єктивно: худа, дифузне збільшення щитоподібної залози II ступеня, щільність її при пальпації, екзофтальм, тахікардія. Який патологічний синдром має місце у хворої?

- А.** Гіпотиреоз
- В.** Тиреотоксикоз
- С.** Гіпаратиреоз
- Д.** Тимомегалія
- Е.** Гіперпаратиреоз

6. Після бесіди з матір'ю сьомимісячного хлопчика, який знаходиться на природньому вигодовуванні, педіатр з'ясував, що годують дитину 7 разів на добу. Яка кількість годувань встановлена для дитини даного віку?

- А.** 7 разів
- В.** 6 разів
- С.** 3 рази
- Д.** 4 рази
- Е.** 5 разів

І так 20 задач з наступним розбором типових помилок.

«0» варіант екзаменаційного білету для 5 курсу

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Освітньо-кваліфікаційний рівень –
магістр Галузь знань: 22 Охорона
здоров'я спеціальність 222 Медицина

Навчальна дисципліна – **ПЕДІАТРІЯ**

Варіант № 0

1. Принципи вигодовування передчасно народжених новонароджених. Вибір способу годування в залежності від гестаційного віку та стану дитини. – **максимальна кількість балів – 20.**

2. Аденовірусна інфекція. Шляхи передачі. Особливості перебігу у дітей раннього віку. Лікування. Профілактика. – **максимальна кількість балів – 20.**

3. Визначати групи крові, резус-належність у дітей – **максимальна кількість балів – 20.**

4. Загальний аналіз ліквору – **максимальна кількість балів – 20.**

*Затверджено на засіданні кафедри «терапевтичних та хірургічних дисциплін»,
протокол № _____ від «__» _____ 2020 р.*

Завідувач кафедри

д.мед.н., проф. Зак М.Ю.

Екзаменатор

доцент Яковенко Н.О.

Приклад підсумкової контрольної роботи за блоком 1

Вирішення задач Крок-2

1. У немовляти з групою крові А (II) Rh позитивна, що народилося від першої вагітності, група крові матері 0(I) Rh негативна, у першу добу з'явилася жовтяниця. Рівень білірубину в пуповинній крові – 60 мкмоль/л, на 2 добу – 290 мкмоль/л за рахунок непрямой фракції. Hb – 100 г/л, еритроцити - 2,8 Т/л. Діагностовано гемолітичну хворобу новонародженого. Оберіть тактику лікування?

A Замінне переливання еритроцитарної маси 0 (I) Rh позитивної і плазми АВ (IV)

B Гемотрансфузія крові А (II) Rh позитивної

C Замінне переливання крові групи А (II) Rh позитивної

D Фототерапія

E Дезинтоксикаційна терапія

2. У дитини на 10 день життя підсилилась жовтяниця, нароста інтоксикація, втрата маси. Вагітність I з грипом в 6-7 тижнів. Жовтушність з зеленкуватим відтінком, гепатолієнальний синдром, розширення венозної мережі на брюшній стінці. Сеча темна, випорожнення ахолічні. Білірубін загальний-180 мкмоль/л, прямий-160 мкмоль/л,

АСТ, АЛТ–у нормі, Hb -180 г/л, ер.-4,5 Т/л. Вкажіть генез жовтяниці?

A Механичний

B Кон'югаційний

C Паренхіматозний

D Гемолітичний

E Змішаний

3. У новонародженого на 8 день життя з'явилася інтоксикація, ексікоз, гіпертермія, зміни на шкірі тулуба і кінцівок у вигляді млявих міхурів, тріщин,

мокнуття. Шкіра нагадує обварену окропом. В аналізі крові – лейкоцитоз, зсув вліво, прискорена ШОЕ. Під час вагітності у матері була піодермія, загострення хронічного гаймориту. Ваш вірогідний діагноз?

- A** Ексфолюативний дерматит Ріттера
- B** Псевдофурункульоз
- C** Флегмона новонародженого
- D** Пухирчатка новонародженого
- E** Везікулопустульоз

4. На 7 добу життя новонародженого госпіталізовано із симптомами інтоксикації, утрудненим носовим подихом за типом “сухого сопіння”, гепатолієнальним синдромом, неврологічними розладами, везикулярним висипом на тулубі, долонях, підошвах на інфільтрованому фоні, які залишають після проривання мідно-червону поверхню. Яку інфекцію можна запідозрити?

- A** Сифіліс
- B** Краснуха
- C** Токсоплазмоз
- D** Цитомегаловірусна інфекція
- E** Герпетична інфекція

5. У новонародженого від I вагітності, з масою 3500 г з першої доби жовтяниця, млявість, зниження рефлексів. Об'єктивно: жовтушність шкіри II ст. із шафрановим відтінком, печінка + 2 см, селезінка +1 см. Сеча и випорожнення - жовті. В аналізі крові: Hb – 100 г/л, ер. -3,2 Т/л, лейк.- 18,7 Г/л, кров матері 0(I) Rh нег., кров дитини A (II) Rh поз. Білірубін – 170 мкмоль/л, фракція непряма. Рівень АЛТ, АСТ – у нормі. Яке захворювання імовірно у дитини?

- A** Гемолітична хвороба новонародженого, АВ0-конфлікт
- B** Внутрішньоутробний гепатит
- C** Гемолітична хвороба новонародженого, Rh-конфлікт
- D** Атрезія жовчовивідних шляхів
- E** Фізіологічна жовтяниця

6. У новонародженої дитини, яка народилась у термін 35 тижнів з масою 2300 г, з оцінкою за шкалою Апгар 6 – 8 балів, у віці 7 діб з'явилися ознаки активного енцефаліту. Відомо, що у матері під час вагітності визначався високий титр антицитомегаловірусних антитіл та збільшення його в динаміці. Проводилось специфічне лікування. Які результати обстеження дитини більш вірогідно підтвердять підозру на гострий цитомегаловірусний енцефаліт?

- A** Діагностичний титр специфічних антитіл IgM + позитивна полімеразна ланцюгова реакція.
- B** Високий титр специфічних антитіл IgG + позитивна полімеразна ланцюгова реакція.
- C** Підвищення всіх класів Ig
- D** Достатньо виявленого приросту антитіл у матері
- E** Виявлення на нейросонограмі петрифікатів та кист.

7. У новонародженої дитини на слизовій оболонці рота (щоки, язик, піднебіння, ясна) спостерігаються множинні крапкові нальоти, що нагадують манну крупу чи сир, згодом зливаються, утворюючи білі плівки різних розмірів і форм, які легко видаляються тампоном, залишаючи червону блискучу слизову оболонку. Який діагноз можна встановити?

- A** Кандидозний стоматит
- B** Афтозний стоматит
- C** Червоний плоский лишай
- D** Пухирчатка
- E** Герпес слизових оболонок

захворювання імовірно у дитини?

- F** Гемолітична хвороба новонародженого, АВ0-конфлікт
- G** Внутрішньоутробний гепатит
- H** Гемолітична хвороба новонародженого, Rh-конфлікт
- I** Атрезія жовчовивідних шляхів
- J** Фізіологічна жовтяниця

8. У новонародженої дитини, яка народилась у термін 35 тижнів з масою 2300 г, з оцінкою за шкалою Апгар 6 – 8 балів, у віці 7 діб з'явилися ознаки активного енцефаліту. Відомо, що у матері під час вагітності визначався високий титр антицитомегаловірусних антитіл та збільшення його в динаміці. Проводилось специфічне лікування. Які результати обстеження дитини більш вірогідно підтвердять підозру на гострий цитомегаловірусний енцефаліт?

- F** Діагностичний титр специфічних антитіл IgM + позитивна полімеразна ланцюгова реакція.
- G** Високий титр специфічних антитіл IgG + позитивна полімеразна ланцюгова реакція.
- H** Підвищення всіх класів Ig
- I** Достатньо виявленого приросту антитіл у матері
- J** Виявлення на нейросонограмі петрифікатів та кист.

9. У новонародженої дитини на слизовій оболонці рота (щоки, язик, піднебіння, ясна) спостерігаються множинні крапкові нальоти, що нагадують манну крупу чи сир, згодом зливаються, утворюючи білі плівки різних розмірів і форм, які легко видаляються тампоном, залишаючи червону блискучу слизову оболонку. Який діагноз можна встановити?

- F** Кандидозний стоматит
- G** Афтозний стоматит
- H** Червоний плоский лишай
- I** Пухирчатка
- J** Герпес слизових оболонок

«0» варіант залікового білету для студентів 6 курсу

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Освітньо-кваліфікаційний рівень – магістр Галузь знань: 22 Охорона здоров'я спеціальність 222 Медицина

Навчальна дисципліна – ПЕДІАТРІЯ

Варіант № 0

1. Диференційна діагностика синдрому бронхіальної обструкції у дітей різного віку. Тактика ведення хворого. – **максимальна кількість балів – 20.**
2. Невідкладна допомога при гострій нирковій недостатності у дітей. – **максимальна кількість балів – 20.**
3. Нейротоксикоз при гострих кишкових інфекціях. Етіологічна структура. Клініко-лабораторна діагностика. Невідкладна допомога. – **максимальна кількість балів – 20.**
4. ВІЛ-інфекція / СНІД у дітей. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування. Профілактика. – **максимальна кількість балів – 20.**

Затверджено на засіданні кафедри «Терапевтичних та хірургічних дисциплін», протокол № ___ від «__» _____ 2021 р.

Завідувач кафедри

д.мед.н. с.н.с. Зак М.Ю.

Приклад підсумкової контрольної роботи

Вирішення задач Крок-2

1. Дитина доношена, від першої вагітності. Матері 32 роки. Показники за шкалою Апгар при народженні низькі. На протязі тижня стан дитини залишався важким. Виписан із пологового будинку на 20-й день життя. Лікарями не спостерігався, бо мати виїхала до родичів у село. На момент огляду дитині 6 місяців, знаходиться на природному вигодовуванні, отримує 2 рикорми, соки. Стежить за предметом, не сидить, має виражений гіпертонус м'язів-згиначів рук і ніг із тенденцією до перехресту ніг, викликаються ладонно-ротевий, пошуковий рефлекс та рефлекс Робінсона. Вкажіть що відповідає віковій нормі?

це пов'язано?

- A** Слабка вираженість капсули лімфатичних вузлів
- B** Глибоке залягання лімфатичних вузлів
- C** Добрий розвиток підшкірної клітковини в місцях накопичення лімфатичних вузлів
- D** Вплив фізіологічної м'язової гіпертонії
- E** Відсутність лімфатичних вузлів у цьому віці

2. Дитині 3 доба життя. Шкіра жовтяниста. Дитина млява, не реагує назовнішні підрядники. Гіпертермія до 38,3. ЧД 72 у хв.

- A** Смоктальний рефлекс
- B** Ладонно-ротевий рефлекс.
- C** Пошуковий рефлекс.
- D** Рефлекс Робінсона.
- E** Гіпертонус м'язів-згиначів рук і ніг.

3. У новонародженої дитини ліва рука розігнута у всіх суглобах, лежить уподовж тулубу, пронована в передпліччі. Активні рухи в ліктьовому суглобі відсутні, в плечовому суглобі – збережені. Кисть сплюснена, атрофована холодна на дотик, пасивно звисає. Хапальний і долонно-ротевий рефлекс на хворій стороні відсутні. Встановіть вірогідний діагноз.

- A** Нижній дистальний тип акушерського парезу (Дежерін-Клюмпке)
- B** Природжений поліомієліт
- C** Верхній проксимальний тип акушерського парезу (Ерба-Дюшена)
- D** Тотальний тип акушерського парезу
- E** Природжена гемігіпоплазія

4. Педіатр проводить оцінку фізичного розвитку доношеної дитини 17-днів, яка при народженні мала масу тіла – 3400 г, довжину – 52 см. Лікар вважає, що дитина розвинута згідно віку. Яка прибавка маси тіла найбільш вірогідно стала основою для такого заключення?

- A** 200 г
- B** 100 г
- C** 150 г
- D** 50 г
- E** 300 г

5. При огляді новонародженої дитини лікар не зміг пропальпувати у нього периферичні ліфатичні вузли. З чим найбільш вірогідно Аускультативно в нижніх відділах легень крєпїтуючі хрипи. ЧСС 178. Печінка збільшена до 5 см, селезінка - до 3 см. Призначте тактику лікування новонародженого

- A** Антибактеріальна, інфузійна терапія, респіраторна підтримка.
- B** Антибактеріальна, імунокоригуюча терапія
- C** Антибактеріальна, глюкокортикоїдна, посиндромна терапія
- D** Антибіотики, плазматрансфузія
- E** Антибіотики, гемотрансфузії, вітамінотерапія

6. Новонароджена дитина від 3 вагітності, 1 пологів При народженні шкіра рожева.

Гемоглобін крові 100 г/л, еритроцити - $3,6 \times 10^{12}$ /л. Білірубін крові з пупкової вени 60 мкмоль/л. Група крові матері O(I) резус негативна, у дитини O(I), резус позитивна. Реакція Кумбса позитивна. Який вид жовтяниці лежить в основі даного стану. Визначте тактика лікування.

- A Гемолітична
- B Парехіматозна
- C Механічна
- D Синдром згущення жовчі
- E Атрезія жовчовивідних шляхів.

7. Дитина народилася з вагою 4,5 кг. Під час пологів слабкість пологової діяльності та її стимуляція. В аналізі крові еритроцити $6,2 \times 10^{12}$ /л, гемоглобін 160 г/л, гематокрит 0,59. Через 6 годин еритроцити $3,2 \times 10^{12}$ /л, гемоглобін 100 г/л, гематокрит 0,64. При обстеженні ЧД 56 за хв., ЧСС – 175 уд за хв.. А/Т 34/16, середній 18 мм рт ст.. Визначте тактика лікування.

- A Гемотрансфузія, гемостатична терапія
- B Гемотрансфузія, інгібітори протеоліза
- C Викасол, свіжозаморожена плазма.
- D Рефортан, гепарин.
- E Глюкокортикоїди, суха плазма.

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання на 4-му курсі

Методи контролю

- Опитування (перевірка теоретичних знань та практичних навичок).
- Тестовий контроль.

Поточний контроль. Перевірка на практичних заняттях теоретичних знань і засвоєння практичних навичок, а так само результатів самостійної роботи студентів. Контролюються викладачами відповідно до конкретної мети навчальної програми. Оцінка рівня підготовки студентів здійснюється шляхом: опитування студентів, рішення й аналізу ситуаційних завдань і тестових завдань, інтерпретації результатів клініко-інструментальних і клініко-лабораторних досліджень, контролю засвоєння практичних навичок. Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми.

Проміжний контроль. Перевірка можливості використання студентами для клініко-діагностичного аналізу отриманих теоретичних знань і практичних навичок по всіх вивчених темах, а так само результатів самостійної роботи студентів. Здійснюється на останньому занятті за темою шляхом здачі практичних навичок, рішення ситуаційних завдань і тестування.

Підсумкова контрольна робота (ПКР) проводиться по завершенню вивчення всіх тем кожного блоку на останньому, контрольному, занятті. До ПКР допускаються студенти, які відвідали всі передбачені навчальною програмою лекції, аудиторні навчальні заняття, виконали в повному обсязі самостійну роботу й у процесі навчання набрали кількість балів, не менше, ніж мінімальну – у першому блоці 70 балів, у другому – 40 (див. нижче)

З метою оцінки результатів навчання з педіатрії проводиться **підсумковий контроль у формі екзамену, який рекомендовано для навчальних дисциплін, що є складовою інтегрованих тестових іспитів ЄДКІ та «Крок-2».** До екзамену допускаються студенти, яким зараховані обидві ПКР.

Оцінювання навчальної діяльності

При оцінюванні навчальної діяльності студентів надається перевага стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, розв'язуванню ситуаційних задач, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну діяльність студенту виставляються оцінки за багатобальною (200-бальною) шкалою університету, яка відповідає шкалі ЄКТС, з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має право отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання навчальної діяльності включають контроль теоретичної і практичної підготовки.

Розподіл балів, які отримують студенти

У першому блоці максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента – **120**. Відповідно, у першому блоці максимальний бал за кожну тему складає: 120 балів : 7 тем = **17 балів**.

Мінімальний бал за кожну тему становить: 70 балів : 7 тем = **10 балів**. Оцінка нижче 10 балів означає «незадовільно», тема не зарахована і підлягає відпрацюванню в установленому порядку.

За ПКР № 1 студент максимально може отримати **80 балів**. ПКР вважається зарахованою, якщо студент отримав не менше ніж **50 балів**.

У другому блоці максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента складає **80**. Історія хвороби, як обов'язкова індивідуальна робота, розглядається і оцінюється як самостійна тема заняття. Відповідно, у другому блоці максимальний бал за кожну тему становить: 80 балів : 18 тем = **9 балів**, та написання історії хвороби – 8 балів.

Мінімальний бал за кожну тему складає 40 балів : 12 тем = **3,3 бала**.

За ПКР № 2 студент може максимально отримати **40 балів**. ПКР вважається зарахованою, якщо студент отримав не менше ніж **30 балів**.

На екзамені студент може максимально отримати **80 балів**. Екзамен вважається складеним, якщо студент набрав не менше ніж **50 балів**. Розподіл балів на екзамені - див. вище у прикладі екзаменаційного білета.

Оцінка успішності студента

Блок 1 (зміст оцінюваної діяльності)	Максимальна кількість балів
Блок 1	
Розділ 1	
Тема 1. Рахіт. Гіпервітаміноз „Д”. Білково-енергетична недостатність у дітей	17
Тема 2. Функціональні гастроінтестинальні розлади дітей раннього віку	17
Розділ 2	
Тема 3. Гострі респіраторні інфекції верхніх дихальних шляхів у дітей	17
Тема 4. Гострі бронхіти у дітей	17
Тема 5. Пневмонії у дітей	17
Розділ 3	
Тема 6. Атопічний дерматит та алергічний риніт у дітей. Кропив'янка у дітей	17
Тема 7. Бронхіальна астма у дітей	17
Разом	120
Підсумкова контрольна робота № 1	80
Разом за блок 1	200
Блок 2	
Розділ 4	
Тема 8. Найбільш поширені вроджені вади серця у дітей	9
Тема 9. Запальні та незапальні захворювання серця у дітей Порушення ритму серця та провідності у дітей	9
Тема 10. Артеріальна гіпертензія у дітей	9
Тема 11. Гостра ревматична лихоманка у дітей	9
Тема 12. Системні захворювання сполучної тканини у дітей	9
Тема 13. Реактивні артропатії, ювенільний ревматоїдний артрит	9
Розділ 5	
Тема 14. Функціональні та органічні захворювання стравоходу та шлунку у дітей старшого віку Функціональні та органічні	9

захворювання кишечника та біліарної системи у дітей	
Розділ 6	
Тема 15. Інфекції сечової системи у дітей Гломерулонефрит у дітей. Хронічна ниркова недостатність у дітей	9
Індивідуальна самостійна робота – курація хворих та написання історії хвороби	8
Разом	80
Підсумкова контрольна робота № 2	40
Разом за блок 2	120
Підсумковий контроль (екзамен)	80
СУМА БАЛІВ ЗА БЛОК	200

Критерії оцінювання

Знання студентів оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

16-17 балів за тему у першому блоці, 9 бала за тему у другому блоці, 71-80 балів на ПКР № 1, 38-40 балів на ПКР № 2 та 71-80 балів на іспиті («відмінно» за національною шкалою, А за шкалою ЄКТС) – студент правильно відповів на 90-100% тестів формату Крок-2. Правильно, чітко логічно і повно відповідає на всі стандартизовані питання поточної теми, включно з питаннями лекційного курсу та самостійної роботи, чи іспитового білету. Тісно пов'язує теорію з практикою і правильно виконує практичну роботу із написанням висновку за отриманими результатами. Вільно читає результати лабораторних досліджень, вирішує ситуаційні задачі підвищеної складності, вміє узагальнювати матеріал, володіє методами лабораторних досліджень у необхідному обсязі.

13-15 балів за тему у першому блоці, 7-8 балів за тему у другому блоці, 61-70 балів на ПКР № 1, 35-37 балів на ПКР № 2 та 61-70 балів на іспиті («добре» за національною шкалою, В та С за шкалою ЄКТС) – студент правильно відповів на 70-89% тестів Крок-2. Правильно і по суті відповідає на стандартизовані питання поточної теми, лекційного курсу і самостійної роботи чи екзаменаційного білету. Демонструє виконання (знання) практичних навичок. Правильно використовує теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Вміє вирішувати легкі і середньої складності ситуаційні задачі. Володіє необхідними практичними навиками і прийомами їх виконанняв обсязі, що перевищує необхідний мінімум.

10-12 балів за тему у першому блоці, 5-7 балів за тему у другому блоці, 50-60 балів на ПКР № 1, 30-34 бала на ПКР № 2 та 50-60 балів на іспиті («задовільно» за національною шкалою, D та E за шкалою ЄКТС) – студент правильно відповів на 50-69% тестів формату Крок-2. Неповно, за допомогою додаткових питань, відповідає на стандартизовані питання поточної діяльності, лекційного курсу та самостійної роботи чи екзаменаційного білету. Не може самостійно побудувати чітку, логічну відповідь. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок, студент робить помилки. Студент вирішує лише найлегші задачі, володіє лише обов'язковим мінімумом методів дослідження.

Менше 10 балів за тему у першому блоці, 5 бала за тему у другому блоці, 50 балів на ПКР № 1, 30 балів на ПКР № 2 та 50 балів на іспиті («незадовільно» за національною шкалою, Fx та F за шкалою ЄКТС) – студент правильно відповів на менше ніж 50% тестів формату Крок-2. Не знає матеріалу поточної теми чи питань екзаменаційного білету, не може побудувати логічну відповідь, не відповідає на додаткові запитання, не розуміє змісту матеріалу. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок робить значні, грубі помилки.

Критерії оцінювання історії хвороби

Оцінювання історії хвороби як обов'язкової індивідуальної роботи студента, відбувається під час її захисту в процесі індивідуальної роботи викладача зі студентом.

Оцінка 8 бала («відмінно» за національною шкалою, А за шкалою ЄКТС) виставляється, якщо студент провів повне клінічне обстеження хворої дитини, описав його результати, правильно оцінив клінічний стан хворого, клінічні зміни з боку органів і систем організму, результати лабораторних та інструментальних методів обстеження, вірно визначив клінічний діагноз згідно класифікації хвороб та обґрунтував його, в повному обсязі провів диференціальну діагностику, призначив повне та правильне лікування, правильно визначив прогноз захворювання та засоби його профілактики.

Оцінка 7 балів («добре» за національною шкалою, В та С за шкалою ЄКТС) виставляється, якщо студент провів повне клінічне обстеження хворої дитини, але допустив неточності в оцінці клінічного стану, результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження, правильно визначив клінічний діагноз та обґрунтував його, здійснив не в повному обсязі диференційну діагностику, призначив правильне лікування, проте не в повному обсязі або з несуттєвими помилками.

Оцінка 6 бали («задовільно» за національною шкалою, D та E за шкалою ЄКТС) виставляється, якщо студент допустив окремі помилки в оцінці клінічного стану хворого, результатів клінічного, лабораторного та інструментального обстеження, встановленні та обґрунтуванні діагнозу, призначенні лікування або визначенні прогнозу захворювання.

Оцінка менше 5 бала («незадовільно» за національною шкалою, Fx та F за шкалою ЄКТС) виставляється, якщо студент допустив суттєві помилки в аналізі клінічного стану, результатів клінічного, лабораторного та інструментального обстеження хворої дитини, не встановив правильний діагноз, не призначив правильне лікування.

Робота вважається виконаною в разі отримання студентом позитивної оцінки з написання та захисту історії хвороби.

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання на 5-му курсі

Методи контролю

- Опитування (перевірка теоретичних знань та практичних навичок).
- Тестовий контроль.

Поточний контроль. Перевірка на практичних заняттях теоретичних знань і засвоєння практичних навичок, а так само результатів самостійної роботи студентів. Контролюються викладачами відповідно до конкретної мети навчальної програми. Оцінка рівня підготовки студентів здійснюється шляхом: опитування студентів, рішення й аналізу ситуаційних завдань і тестових завдань, інтерпретації результатів клініко-інструментальних і клініко-лабораторних досліджень, контролю засвоєння практичних навичок. Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми.

Проміжний контроль. Перевірка можливості використання студентами для клініко-діагностичного аналізу отриманих теоретичних знань і практичних навичок по всіх вивчених темах, а так само результатів самостійної роботи студентів. Здійснюється на останньому занятті за темою шляхом здачі практичних навичок, рішення ситуаційних завдань і тестування.

Підсумкова контрольна робота (ПКР) проводиться по завершенню вивчення всіх тем кожного блоку на останньому, контрольному, занятті. До ПКР допускаються студенти, які відвідали всі передбачені навчальною програмою лекції, аудиторні навчальні заняття, виконали в повному обсязі самостійну роботу й у процесі навчання набрали кількість балів, не менше, ніж мінімальну – у першому блоці **70 балів**, у другому – **40** (див. нижче)

З метою оцінки результатів навчання з педіатрії проводиться **підсумковий контроль у формі екзамену, який рекомендовано для навчальних дисциплін, що є складовою інтегрованих тестових іспитів ЄДКІ та «Крок-2».** До екзамену допускаються студенти, яким зараховані обидві ПКР.

При оцінюванні навчальної діяльності студентів надається перевага стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, розв'язуванню ситуаційних задач, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну діяльність студенту виставляються оцінки за багатобальною (200-бальною) шкалою університету, яка відповідає шкалі ЄКТС, з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має право отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання навчальної діяльності включають контроль теоретичної і практичної підготовки.

Розподіл балів, які отримують студенти

У першому блоці максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента – **120**. Відповідно, у першому блоці максимальний бал за кожну тему складає: 120 балів : 15 тем = **8 балів**. Мінімальний бал за перший блок становить: 70 балів : 15 тем = **6,7 бала**. Оцінка нижче 6,7 бала означає «незадовільно», тема не зарахована і підлягає відпрацюванню в установленому порядку.

За ПКР № 1 студент максимально може отримати **80 балів**. ПКР вважається зарахованою, якщо студент отримав не менше ніж **50 балів**.

У другому блоці максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента складає **80**. Історія хвороби, як обов'язкова індивідуальна робота, розглядається і оцінюється як самостійна тема заняття. Відповідно, у другому блоці максимальний бал за кожну тему становить: 80 балів : 10 тем = **8 балів**. Мінімальний бал за кожну тему складає 40 балів : 10 тем = **4 бала**.

За ПКР № 2 студент може максимально отримати **40 балів**. ПКР вважається зарахованою, якщо студент отримав не менше ніж **30 балів**.

На екзамені студент може максимально отримати **80 балів**. Екзамен вважається складеним, якщо студент набрав не менше ніж **50 балів**. Розподіл балів на екзамені - див. вище у прикладі екзаменаційного білета.

Оцінка успішності студента

№ з.п.	Назва теми	Максимальна кількість балів
БЛОК 1. Неонатологія, хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей		
1.	Організація надання неонатальної допомоги в Україні. Медичний догляд за здоровою новонародженою дитиною.	8

№ з.п.	Назва теми	Максимальна кількість балів
2.	Недоношені діти. Діти із затримкою внутрішньо-утробного розвитку.	8
3.	Асфіксія новонароджених. Пологова травма новонароджених.	8
4.	Респіраторний дистрес-синдром новонароджених. Пневмонія новонароджених.	8
5.	Гемолітична хвороба новонароджених. Геморагічна хвороба новонароджених.	8
6.	Внутрішньоутробні інфекції новонародженого (TORCH – інфекції).	8
7.	Бактеріальні інфекції новонароджених.	8
8.	Анемії у дітей (дефіцитні, постгеморагічні, гемолітичні, внаслідок порушення гемопоезу).	8
9.	Лейкемії та лімфоми у дітей.	8
10.	Геморагічні захворювання у дітей.	8
11.	Цукровий діабет у дітей.	8
12.	Захворювання щитовидної залози у дітей.	8
13.	Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи та статевих залоз у дітей.	8
14.	Ожиріння у дітей.	8
15.	Індивідуальна робота (історія хвороби).	8
	Разом	120
	Підсумкова контрольна робота № 1	80
	Всього за блок № 1	200
БЛОК 2. Дитячі інфекційні хвороби		
1.	Кір, краснуха, вітряна віспа, оперізуючий герпес	8
2.	Скарлатина, псевдотуберкульоз	8
3.	Дифтерія, інфекційний моноклеоз	8
4.	Коклюш, паротитна інфекція	8
5.	Менінгококова інфекція	8
6.	Поліомієліт, ентеровірусна інфекція	8
7.	ГРВІ	8
8.	Гострі кишкові інфекції	8
9.	Вірусні гепатити	8
10.	Індивідуальна робота (історія хвороби)	8
	Разом	80
	Підсумкова контрольна робота № 2	40
	Всього за блок № 2	120
	Екзамен	80
	Всього за блок 2 та екзамен	200

Критерії оцінювання

Знання студентів оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

8 балів за тему у першому та другому блоці, 71-80 балів на ПКР № 1, 38-40 балів на ПКР № 2 та 71-80 балів на іспиті («відмінно» за національною шкалою, А за шкалою ЄКТС) – студент правильно відповів на 90-100% тестів формату Крок-2. Правильно, чітко логічно і повно відповідає на всі стандартизовані питання поточної теми, включно з питаннями лекційного курсу та самостійної роботи, чи іспитового білету. Тісно пов'язує теорію з практикою і правильно виконує практичну роботу із написанням висновку за отриманими результатами. Вільно читає результати лабораторних досліджень, вирішує ситуаційні задачі підвищеної складності, вміє узагальнювати матеріал, володіє методами лабораторних досліджень у необхідному обсязі.

6-7 балів за тему у першому та другому блоці, 61-70 балів на ПКР № 1, 35-37 балів на ПКР № 2 та 61-70 балів на іспиті («добре» за національною шкалою, В та С за шкалою ЄКТС) – студент правильно відповів на 70-89% тестів Крок-2. Правильно і по суті відповідає на стандартизовані питання поточної теми, лекційного курсу і самостійної роботи чи екзаменаційного білету. Демонструє виконання (знання) практичних навичок. Правильно використовує теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Вміє вирішувати легкі і середньої складності ситуаційні задачі. Володіє необхідними практичними навиками і прийомами їх виконання в обсязі, що перевищує необхідний мінімум.

4,7-5 балів за тему у першому блоці, 4-5 балів за тему у другому блоці, 50-60 балів на ПКР № 1, 30-34 бали на ПКР № 2 та 50-60 балів на іспиті («задовільно» за національною шкалою, D та E за шкалою ЄКТС) – студент правильно відповів на 50-69% тестів формату Крок-2. Неповно, за допомогою додаткових питань, відповідає на стандартизовані питання поточної діяльності, лекційного курсу та самостійної роботи чи екзаменаційного білету. Не може самостійно побудувати чітку, логічну відповідь. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок, студент робить помилки. Студент вирішує лише найлегші задачі, володіє лише обов'язковим мінімумом методів дослідження.

Менше 4,7 балів за тему у першому блоці, 4 балів за тему у другому блоці, 50 балів на ПКР № 1, 30 балів на ПКР № 2 та 50 балів на іспиті («незадовільно» за національною шкалою, Fx та F за шкалою ЄКТС) – студент правильно відповів на менше ніж 50% тестів формату Крок-2. Не знає матеріалу поточної теми чи питань екзаменаційного білету, не може побудувати логічну відповідь, не відповідає на додаткові запитання, не розуміє змісту матеріалу. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок робить значні, грубі помилки.

Критерії оцінювання історії хвороби

Оцінювання історії хвороби як обов'язкової індивідуальної роботи студента, відбувається під час її захисту в процесі індивідуальної роботи викладача зі студентом.

Оцінка 8 балів («відмінно» за національною шкалою, А за шкалою ЄКТС) виставляється, якщо студент провів повне клінічне обстеження хворої дитини, описав його результати, правильно оцінив клінічний стан хворого, клінічні зміни з боку органів і систем організму, результати лабораторних та інструментальних методів обстеження, вірно визначив клінічний діагноз згідно класифікації хвороб та обґрунтував його, в повному обсязі провів диференціальну діагностику, призначив повне та правильне лікування, правильно визначив прогноз захворювання та засоби його профілактики.

Оцінка 6-7 балів («добре» за національною шкалою, В та С за шкалою ЄКТС) виставляється, якщо студент провів повне клінічне обстеження хворої дитини, але допустив неточності в оцінці клінічного стану, результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження, правильно визначив клінічний діагноз та

обґрунтував його, здійснив не в повному обсязі диференційну діагностику, призначив правильне лікування, проте не в повному обсязі або з несуттєвими помилками.

Оцінка 4,7-5 балів у першому блоці та 4-5 балів у другому блоці («задовільно» за національною шкалою, D та E за шкалою ЄКТС) виставляється, якщо студент допустив окремі помилки в оцінці клінічного стану хворого, результатів клінічного, лабораторного та інструментального обстеження, встановленні та обґрунтуванні діагнозу, призначенні лікування або визначенні прогнозу захворювання.

Оцінка менше 4,7 балів у першому блоці та менше 4 у другому блоці («незадовільно» за національною шкалою, Fx та F за шкалою ЄКТС) виставляється, якщо студент допустив суттєві помилки в аналізі клінічного стану, результатів клінічного, лабораторного та інструментального обстеження хворої дитини, не встановив правильний діагноз, не призначив правильне лікування.

Робота вважається виконаною в разі отримання студентом позитивної оцінки з написання та захисту історії хвороби.

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання на 6-му курсі

7. Методи контролю

- Опитування (перевірка теоретичних знань та практичних навичок).
- Тестовий контроль.
- Написання огляду наукової літератури (рефератів), виконання індивідуальних завдань, їх захист.

Поточний контроль. Перевірка на практичних заняттях теоретичних знань і засвоєння практичних навичок, а так само результатів самостійної роботи студентів. Контролюються викладачами відповідно до конкретної мети навчальної програми. Оцінка рівня підготовки студентів здійснюється шляхом: опитування студентів, рішення й аналізу ситуаційних завдань і тестових завдань, інтерпретації результатів експериментальних і клініко-лабораторних досліджень, контролю засвоєння практичних навичок.

Проміжний контроль. Перевірка можливості використання студентами для клініко-діагностичного аналізу отриманих теоретичних знань і практичних навичок по всіх вивчених темах, а так само результатів самостійної роботи студентів. Здійснюється на останньому занятті за розділом шляхом здачі практичних навичок, рішення ситуаційних завдань і тестування.

Підсумковий контроль проводиться по завершенню вивчення всіх тем модулю на останньому контрольному занятті семестру. Включає теоретичну і практичну частини.

З метою встановлення результатів навчання з педіатрії з дитячими інфекційними хворобами проводиться також **підсумковий контроль у формі заліку.**

До підсумкового контролю допускаються студенти, які відвідали всі передбачені навчальною програмою лекції, аудиторні навчальні заняття, виконали в повному обсязі самостійну роботу й у процесі навчання набрали кількість балів, не менше, ніж мінімальну – **60 балів у осінньому семестрі та 40 балів у весняному семестрі**. До заліку допускаються студенти, які склали підсумкові контролі за блоками 1 та 2.

Розподіл балів, які отримують студенти

В осінньому семестрі, позитивна оцінка на кожному практичному занятті може бути від 3 до 6 балів. Оцінка нижче 3 балів означає «незадовільно», заняття не зараховане і підлягає відпрацюванню в установленому порядку. На підсумковому контролі за блоком 1 студент може максимально отримати 80 балів. Контроль вважається пройденим, якщо студент набрав не менше ніж 50 балів.

У весняному семестрі, позитивна оцінка на практичному занятті може бути від 4 до 8 балів. Оцінка нижче 4 балів означає «незадовільно», заняття не зараховане і підлягає відпрацюванню в установленому порядку. На підсумковому контролі за блоком 2 студент може максимально отримати 40 балів. Контроль вважається пройденим, якщо студент набрав не менше ніж 30 балів.

На заліку студент може максимально отримати 80 балів. Залік вважається складеним, якщо студент отримав не менше 50 балів.

Оцінка успішності студента

Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
БЛОК 1	
Теми практичних занять з 1-ї по 20 -ту	6 балів за кожен з тем
Всього за 20 тем	120
Підсумковий контроль № 1	80
Разом за блоком 1	200
БЛОК 2	
Теми практичних занять з 1-ї по 10-ту	8 балів за кожен з тем
Всього за 10 тем	80
Підсумковий контроль № 2	40
Разом за блоком 2	120
Залік	80
Разом за блоком 2 та заліком	200

Критерії оцінювання знань

Оцінкою 5,5-6 балів в осінньому семестрі (7-8 балів у весняному семестрі), 71-80 балів на підсумковому контролі в осінньому семестрі (38–40 балів у весняному семестрі) та 71-80 балів на заліку (А за шкалою ECTS та 5 за національною шкалою) відповідь студента оцінюється, якщо студент правильно відповів на 90-100% тестів формату Крок-2. Правильно, чітко логічно і повно відповідає на всі стандартизовані питання поточної теми, включно з питаннями лекційного курсу та самостійної роботи, чи залікового білету. Тісно пов'язує теорію з практикою і правильно

виконує практичну роботу із написанням висновку за отриманими результатами. Вільно читає результати лабораторних досліджень, вирішує ситуаційні задачі підвищеної складності, вміє узагальнювати матеріал, володіє методами лабораторних досліджень у необхідному обсязі.

Оцінкою 4-5,5 балів в осінньому семестрі (5,5-7 балів у весняному семестрі), 61-70 балів на підсумковому контролі в осінньому семестрі (35–37 балів у весняному семестрі) та 61-70 балів на заліку (В та С за шкалою ECTS та 4 за національною шкалою) відповідь оцінюється, студент правильно відповів на 70-89% тестів Крок-2. Правильно і по суті відповідає на стандартизовані питання поточної теми, лекційного курсу і самостійної роботи чи залікового білету. Демонструє виконання (знання) практичних навичок. Правильно використовує теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Вміє вирішувати легкі і середньої складності ситуаційні задачі. Володіє необхідними практичними навиками і прийомами їх виконання в обсязі, що перевищує необхідний мінімум.

Оцінкою 3-4 бали в осінньому семестрі (4-5,5 балів у весняному семестрі), 50-60 балів на підсумковому контролі в осінньому семестрі (30-34 бали у весняному семестрі) та 50-60 балів на заліку (D та E за шкалою ECTS та 3 за національною шкалою) студент правильно відповів на 50-69% тестів формату Крок-2. Неповно, за допомогою додаткових питань, відповідає на стандартизовані питання поточної діяльності, лекційного курсу та самостійної роботи чи залікового білету. Не може самостійно побудувати чітку, логічну відповідь. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок, студент робить помилки. Студент вирішує лише найлегші задачі, володіє лише обов'язковим мінімумом методів дослідження.

Менше 3 балів за тему у першому блоці, 4 балів за тему у другому блоці, 50 балів на ПКР № 1, 30 балів на ПКР № 2 та 50 балів на заліку («незадовільно» за національною шкалою, Fx та F за шкалою ECTS) – студент правильно відповів на менше ніж 50% тестів формату Крок-2. Не знає матеріалу поточної теми чи питань залікового білету, не може побудувати логічну відповідь, не відповідає на додаткові запитання, не розуміє змісту матеріалу. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок робить значні, грубі помилки.

Рекомендована література

Основна

1. Майданник В.Г. Педиатрия. Учебник (2-е издание, испр. и доп.). – Харьков: Фолио, 2002. – 1125 с.
2. Педиатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації /За ред. проф. О.В. Тяжкої / Вид. друге. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 1096 с.
3. Педиатрія: національний підручник: у 2 т. / За ред. проф. Бережного В.В. – Київ, 2013. – 1040 с.
4. Неонатологія: національний підручник: у 2 т./За ред. проф. Є.Є.Шунько.-К.,2014.-Т.1.960с.
5. Інфекційні хвороби в дітей: підручник / С.О. Крамарьов, О.Б. Надрага, Л.В. Пипа та ін. ; за ред. С.О. Крамарьова, О.Б. Надраги. – 2-е вид., випр.. – К.: ВСВ «Медицина». –

2016. – 392 с. + 14 с. кольор. вкл

6. Nelson textbook 21th Edition by Robert Kliegman; Bonita Stanton; Joseph W St Geme, III; Nina Felice Schor; Richard E Behrman. Видавництво: Elsevier, 2020

Додаткова

1. Аряев М.Л. Неонатология.- Київ: «АДЕФ - Україна.», 2006.- 754 с
2. Аряев М.Л., Волосовец А.П., Котова Н.В., Старикова А.А., Кононенко Н.А. Пульмонология детского возраста- Киев: Здоров'я, 2004.-608с.
3. Безруков Л.О., Волосовець О.П., Шунько Є.Є., Кривоустов С.П., Годованець Ю.Д., Мигаль В.Г. Неонатология. Чернівці, 2000. – 235 с.
4. Белозеров Ю.М. Детская кардиология. – М.:Медпресс-информ. – 2004. – 600с.
5. Возианов А.Ф., Майданник В.Г., Бидный В.Г., Багдасарова И.В. Основы нефрологии детского возраста.- К.: Книга плюс, 2002.- 348 с.
6. Волосовец А.П., Кривоустов С.П., Криворук І.М., Черній О.Ф. Навчальний посібник з дитячої ендокринології - Тернопіль: Укрмедкнига, 2004.-495с.
7. Волосовец А.П., Кривоустов С.П., Манолова Э.П., Ершова И.Б., Бойченко П.К. Лабораторные исследования в практической педиатрии - Луганск, 2003.-131с.
8. Волосовець О.П., Кривоустов С.П., Нагорна Н.В., співав. Завдання з біоетикита медичної деонтології для педіатрів-Донецьк: Донбас, 2004. - 84 с.
9. Волосовец А.П., Нагорна Н.В., Кривоустов С.П., Острополец С.С., Бордюгова О.В. Диагностика, терапия та профілактика дефіцитних анемії у дітей – Донецьк: СПД Дмитренко Л.Р., 2007. – 38 с.
10. Волосовець О.П., Савво В.М., Кривоустов С.П. Вибрані питання дитячої кардіоревматології – Х.: «ТНЦ», 2006 – 256 с.
11. Волосовец А.П., Юлиш Е.И. Рациональная антибиотикотерапия респираторных заболеваний у детей-Донецк:Регина, 2005.-389с.
12. Ласиця О.І., Ласиця Т.С., Недельська С.М. Алергологія дитячого віку. – К.:Книга Плюс, - 2004. – 368 с.
13. Майданник В.Г. Рахит у детей: Современные аспекты – Нежин: ООО «Видавництво „Аспект-Поліграф”», 2006.- 116 с.
14. Майданник В.Г. Гломерулярные болезни почек у детей.- К.: Знання України, 2002.- 228 с.
15. Майданник В.Г. Тубулоинтерстициальные болезни почек у детей.- К.: Знання України, 2002.- 156 с.
16. Майданник В.Г. Клинические рекомендации по диагностике и лечению острой пневмонии у детей. – К.: Знання України, 2002.- 106 с.
17. Майданник В.Г. Современные макролиды (Фармакодинамика, фармакокинетика и клиническое применение).- К.: Фарм Арт, 2002.- 296 с.
18. Майданник В.Г., Майданник И.В. Справочник современных лекарственных средств.- М.: АСТ; Харьков: Фолио, 2005.-1024 с.
19. Майданник В.Г., Митин Ю.В. Диагностика, лечение и профилактика воспалительных заболеваний дыхательных путей у детей.– К.: ООО «ИЦМедпрпромИнформ», 2006.- 288 с.
20. Маркевич В.Е., Майданник В.Г., Павлюк П.О. та ін. Морфофункціональні та біохімічні показники у дітей і дорослих.- Київ-Суми: МакДен, 2002.- 268 с.
21. Москаленко В.Ф., Волосовець О.П., Яворівський О.П., Булах І.Є., Остапик Л.І., Палієнко І.А., Мруга М.Р. (ред.) Крок 2. Загальна лікарська підготовка. Частина 2. Педіатрія, акушерство та гінекологія, гігієна. -Київ: Nova Knyha Publ.,2005.-404с.

22. Накази МОЗ України «Про удосконалення амбулаторно-поліклінічної допомоги дітям в Україні», «Про удосконалення організації медичної допомоги дітям підліткового віку», та по протоколах за спеціальностями «педіатрія» та ін. МОЗ України. – Київ, 2005 р. – 414 с.
23. Первинна артеріальна гіпертензія у дітей та підлітків /За ред. В.Г. Майданника, В.Ф. Москаленка. - К.-2007.-389 с.
24. Прохоров Є.В., Волосовець О.П., Гелескул Л.М., співавтори. Гастроентерологія дитячого віку - Тернопіль: Укрмедкнига, 2004. - 160 с.
25. Ситуаційні завдання з педіатрії /За ред. чл.-кор. АМН України, проф. В.Г. Майданника.- К., 2006.- 204 с.
26. Тестові завдання з педіатрії / За ред. чл.-кор. АМН України, проф. В.Г. Майданника.- К., 2007.-429 с.
27. Менингити у дітей / И.В.Богадельников, Л.Х.Горишняк, Г.М.Кушнір и др.: Подред. проф. И.В.Богадельникова, М.В.Лободы.- Издательство «Крым-Фарм-Трејдинг»: Симферополь – Киев, 2002.– 448
28. В.Г. Майданник,- Римські критерії IV (2016): що нового? Міжнародний журнал педіатрії, акушерства та гінекології Том 10. с 8-18
29. Jeffrey S. Hyams , Carlo Di Lorenzo, Migue Childhood Functional Gastrointestinal Disorders: Child/Adolescent, Gastroenterology 2016;150:1456–146
30. Marc A. Benninga, Samuel Nurko, Christophe Faure, Paul E.etc Childhood Functional Gastrointestinal Disorders: Neonate/Toddler Gastroenterology 2016;150:1443– 1455
31. Уніфіковані клінічні протоколи медичної допомоги дітям із захворюваннями органів травлення Від 29.01.2013 р. № 59
32. В.Г. Майданник ,М.В. Хайтович, В.В. Корнейчук,-Заболевания пищевода, желудка и двенадцатиперстной кишки у детей- Киев: ВБ «Аванпост-Прим», 2008, - 432с

Інформаційні ресурси

1. Накази МОЗ України: "Про удосконалення амбулаторно-поліклінічної допомоги дітям в Україні", "Про удосконалення організації медичної допомоги дітям підліткового віку" та по протоколах за спеціальностями: "Дитяча нефрологія", "Дитячі інфекційні хвороби", "Дитяча імунологія", "Педіатрія", "Дитяча пульмонологія". К.-2005.- 414 с.
http://viv.medprof.org.ua/uploads/media/Про_удосконалення_амбулаторно-поліклінічної_допомоги_дітям_в_Україні.pdf
<http://mozdocs.kiev.ua/view.php?id=2111>
2. Державний формуляр лікарських засобів. ДП «Державний експертний центр МОЗ України». - Випуск сьомий. – К. 2015 <http://www.apteka.ua/article/322672>
3. Міжнародна класифікація хвороб і причин смерті, 10-й перегляд (МКХ-10) <http://mkb-10.com>
4. Про затвердження протоколів надання медичної допомоги дітям за спеціальністю "Дитяча гематологія".- Наказ Міністерства охорони здоров'я України 20.07.2005 N 364 –10 с. http://www.gov.lica.com.ua/b_text.php?base=1&id=564544&type=3
5. Протоколи надання медичної допомоги дітям за спеціальністю «Дитяча ендокринологія». -Наказ Міністерства охорони здоров'я України 27.04.2006 N 254 120 с. в редакції наказу МОЗ України від 03.02.2009 № 55 http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MOZ6018.html
6. Наказ МОЗ України №152 від 04.04.2005 р. „Про затвердження Протоколу медичного догляду за здоровою новонародженою дитиною”. – Київ, 2005. – 29 с. <http://ukraine.uapravo.net/data/base21/ukr21220.htm>
7. Наказ МОЗ України від 29.03.2006 N 179 «Порядок реєстрації

живонароджених і мертвонароджених» <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0427-06>

8. Наказ МОЗ України 27.04.2006 N255 «Про затвердження клінічного протоколу надання неонатологічної допомоги дітям „Жовтятиця новонароджених».— 34 с. <http://ukraine.uapravo.net/data/base09/ukr09578.htm>

9. Наказ №584 від 29.08.2006 «Протокол медичного догляду за новонародженою дитиною з малою масою тіла при народженні». <http://ukraine.uapravo.net/data/base05/ukr05859.htm>

10. Наказ МОЗ України №234 від 10.05.2007 р. «Про організацію профілактики внутрішньолікарняних інфекцій в акушерських стаціонарах». – Київ, 2007. - 77 с. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0694-07>

11. Наказ МОЗ №149 від 20.03.2008 «Клінічний протокол медичного догляду за здоровою дитиною віком до 3 років» <http://ukraine.uapravo.net/data2008/base09/ukr09572/index.htm>

12. Наказ МОЗ України № 484 від 21.08.2008 „Про затвердження клінічного Протоколу надання допомоги новонародженій дитині з дихальними розладами» - 58с.

<http://www.uapravo.net/akty/postanowa-resolution/akt3dndi3a/index.htm>

13. Наказ МОЗ №225 від 28.03.2014 р. «Початкова, реанімаційна і післяреанімаційна допомога новонародженим в Україні»

<http://document.ua/pro-zatverdzhennja-ta-vprovadzhennja-mediko-tehnologichnih-d-doc190536.html>

14. Протоколи діагностики та лікування інфекційних хвороб у дітей.- Затверджено наказом МОЗ України від 09.07.2004 р., №354 www.nmu.edu.ua/kaf34.php; <https://www.moz.gov.ua/ua>.

15. Календар профілактичних щеплень в Україні.- Наказ МОЗ України №595 від 16 вересня 2011 року (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 11 серпня 2014 року №551) www.nmu.edu.ua/kaf34.php; <https://www.moz.gov.ua/ua>.

16. Протокол лікування менінгококемії у дітей Наказ МОЗ України від 12.10.2009 № 737 www.nmu.edu.ua/kaf34.php; <https://www.moz.gov.ua/ua>.

17. Протокол лікування гострих кишкових інфекцій у дітей Наказ МОЗ України N 803 від 10.12.2007 Про внесення змін до наказу МОЗ від 09.07.04 N 354; Про затвердження Протоколів діагностики та лікування інфекційних хвороб у дітей www.nmu.edu.ua/kaf34.php; <https://www.moz.gov.ua/ua>.

18. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах грип та гострі респіраторні інфекції www.nmu.edu.ua/kaf34.php; <https://www.moz.gov.ua/ua>.

19. Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги дорослим та дітям гострі респіраторні інфекції – Затверджено Наказ Міністерства охорони здоров'я України 16 липня 2014 р. № 499 www.nmu.edu.ua/kaf34.php; <https://www.moz.gov.ua/ua>.

20. Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги дорослим та дітям грип – Затверджено Наказ Міністерства охорони здоров'я України 16 липня 2014 р. № 499. www.nmu.edu.ua/kaf34.php; <https://www.moz.gov.ua/ua>; <https://www.moz.gov.ua/ua>.

22. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної і третинної медичної допомоги дітям ВІЛ інфекція – Затверджено Наказ Міністерства охорони здоров'я України 24 лютого 2015 р. № 92 <https://www.moz.gov.ua/ua>.

23. Уніфікований клінічний протокол медичної допомоги дітям із хронічним вірусним гепатитом В. Наказ МОЗ №59 від 29.01.2013 р. www.nmu.edu.ua/kaf34.php; <https://www.moz.gov.ua/ua>.

24. Уніфікований клінічний протокол медичної допомоги дітям із хронічним

вірусним гепатитом С. Наказ МОЗ №59 від 29.01.2013 р. [www.nmu.edu.ua /kaf 34.ph](http://www.nmu.edu.ua/kaf_34.ph);
<https://www.moz.gov.ua/ua>.

25. Галузевий стандарт вищої освіти Освітньо-кваліфікаційна характеристика спеціаліста за спеціальністю 7.110104 педіатрія.- Київ, 2003.-Видавництво «Книга-плюс».- 23 с. www.moz.gov.ua/ua.